

Notater til forelesning 10

Innhold.

Teorie,

Det hjertet ikke forstår	side 2
5. utgaven av Organon kontra 6. utgaven av Organon	side 3
Høy kontra lav potenser	side 5
Dosen kontra potensen	side 9
LM kontra "Singel dose"	side 14

Materia Medica;

Kalisaltene	side 17
Kali bichromicum	side 19
Iris versicolor	side 21
Kali bromatum	side 25
Bromium	side 28
Kali carbonicum	side 33
Kali chloratum/muriaticum	side 44
Kali iodatum	side 45
Iodum	side 51
Kali nitricum	side 57
Kali phosporicum	side 58
Kali sulphuricum	side 61

Teori

Paragraf 153 forteller oss at vi kan forvente desto mer virkning av det gitte midlet dess mer de karakteristiske trekk av tilfellet er gjenspeilet i legemidlets prøvningsbilde.

Fotnoten til paragraf 67 gir den samme beskjed på en meget bakvendt måte.

Det Hahnemann sier her er at dersom et sykdoms tilfelle bringer fram ett klingende klare symptom, og at det symptom også er dykket opp under et legemiddel prøvning, at du kan satse på dette symptom og velge midlet ut fra det. Og det selv om **de andre sykdoms symptomer av tilfellet ikke er kommet fram i legemiddel prøvning**, fordi han mener at de andre symptomer vil sannsynligvis forsvinne av seg selv uten å at man gir noen andre middel.

Jeg vett ikke hvordan slik fungerer, men det miner meg om tilfellet av en man som ble født i sør Afrika med to hoder! Han overlevde og omsider fikk han tilbud om en jobb på et sirkus i Sveits. Han sendte ett telegram for å varsle hans snarlig ankomst hvor det sto: "Lander klokka 1430. Stopp. Rute 203. Stopp. Kjennetegn Rød rose i knapphule. Stopp." Hva trenger man en rød rose i knapphule for å kjenne igjen noen, på flyplassen i Sveits, en svarte neger, som har to hoder?

Dessverre er det sjelden at man treffer på mennesker med to hoder og tilfeller hvor et karakteristisk symptom byr seg fram er også forholdsvis sjelden. Så det gjelder å virkelig skjerpe sine sanser og det finnes ingen bedre måte for å gjøre det på, enn å stadig vekk lese Repertoriet og Materia Medica.

What the heart doesn't know The eyes cannot see.

(Det hjertet ikke forstår kan øynene aldri se)

Forleden dag ble jeg opp ringt av en dame som ringt meg fra, nettopp en flyplass, fordi hun hadde plutselig mistet syne! Slik er meget dramatisk. Synet kom tilbake omtrent en halvtime senere, men mens det pågikk så hun absolutt ingenting annet enn svarte. Dette fenomen er kjente fra prøvning av Kali bichromicum og burde var en Keynote for midlet (Head: PAIN; blindness followed by violent headache, sight returns as headache becomes worse**). I dette tilfellet fikk damen bare en mild hodepine (for henne å være) og det gikk enda en hele uke før hun kom hjem igjen. Da hadde hun ikke noe symptomer som påropte Kali bichromicum, så jeg bestemte meg for å vente. Det gikk bra i et par to tre måneder till, helt til hun oppleve en voldsomt emosjonell stress som forårsaket en virvar av symptomer.

Det er ofte slik at et karakteristisk symptom kan ble gjemte bort under en masse av vanlig symptomer. Det som damen opplevde nå være et fullstendig sammenbrudd og symptomene duket opp, byttet plass og forsvant igjen i en imponerende tempo. **Bildet forandre seg: vente til vannet klarer.** Ett av symptomene hadde vært der helt siden krisen begynte og etter hvert at tingene roet seg ned (2-3 dager) og at de andre symptomene forsvant mer i bakgrunn, trede dette ene symptom mer og mer fram.

Symptomet var en smerte som gikk fra ryggraden, mellom skulderbladene, og brede seg tvers gjennom brystkassa til bryst benet: (Back: PAIN, dorsal region, scapulæ, between, extending to sternum** // Chest: PAIN, Sternum: extending to back**).

På nytt er dette en klar indikasjon for Kali bichromicum, men jeg kunne ikke se den så lenge symptomet ble presenterte sammen med en masse andre symptomer.

Og det miner meg om...en Japansk Zen munk som hadde dyrket fram en utrolig vakkert blomsten i hage sin. Han var kjente for å være en dyktig gartner, men for å beskytte sitt privat liv hadde han bygget svar vegger rundt hagen. Så når han endelig invitert Kongen og hele hoft for å besøke hage sin, møt hele byen fram ved porten. Og fortvilelsen var enormt da folk kom inn fordi munken hadde meide ned hele hagen. Og der, mitt bland ødeleggelsen, stå den ene blomsten: den vakreste blomsten i hele verden.

I neste forelesning skal vi se på den anbefalte fremgangsmåten i tilfeller hvor slik karakteristisk symptomer ikke kommer fram og hvor fullstendig overensstemmelse mellom midlet og sykdommen ikke er oppnåelig fordi bildet ikke er komplett, fordi det mangler noen symptomer.

Vi skal se at paragraf 162 handler om tilfeller hvor sykdommens symptomer er mer tallrike enn det som er tilfellet i det mest passende midlet, (fordi det finnes ingen middel som har forårsaket så mange symptomer) og at paragraf 172 handler om tilfeller hvor sykdommen har utviklet et så lite antall symptomer at det er umulig å velge ut et middel blant de mange som har forårsaket slike symptomer.

Men i dag ønsker jeg at vi skal konsentrere oss om noen få paragrafer som ikke handler om valg av middel, men som handler om forverring. Og her må jeg få lov å komme med en presisering. **Når jeg prater om forverring mener jeg kun forverringer av opprinnelig symptomer.** Derimot dersom det dukker opp ny og annerledes symptomer kaller jeg det ”ny og annerledes symptom”.

Paragrafene f.o.m. 155 t.o.m. 161 er blant de mest misforstått paragrafene i Organon.

Misforstått fordi det har oppstått forvirring rundt en del ting og jeg skal prøve å rydde opp i disse ting én etter én. (Og jeg som fra før bestandig har problemer med å komme til poenget når jeg prater om noe. Ggrrrr!!!)

Del av forvirringen kommer av at alle de "Klassiske homeopater", som for eks. Kent, brukte den **5. utgaven av Organon** mens alle de "Moderne homeopater" leser den 6. utgaven. Problemet er at det skjedde en vesentlig utvikling i Hahnemanns metodikk i perioden mellom den 5. og den 6. utgaven. Og selv om endringene fra den 5. til den 6. utgaven er forholdsvis kort, kommer disse endringer på et såpass strategisk sted at disse endringer er helt avgjørende for forståelse av de foregående paragrafer. I dette tilfelle kommer endringen i andre lede av paragraf 161 og vi skal studere dem i detaljer når vi kommer så langt.

Alt i alt er den 6. utgaven ikke en bearbeiding, en videre utvikling av den 5 utgaven.: den 6. utgaven er på mange måter en helt ny og annerledes bok.

Da han skrev den 5. utgaven brukte Hahnemann midler som var laget ved å fortynne midlene 100 ganger for hver potensering. I dag bruker vi mest midler som er fortynnet 10 ganger for hver potensering. Praksisen viser at forskjellen mellom midler laget med 100 og de laget med 10 skalaen ikke er av avgjørende betydning.

Helt annerledes er det når vi ser på virkningen av midlene som Hahnemann brukte da han skrev den 6. utgave. Nå bruker han midler som ble fortynnet, ikke 10 eller 100, men 50 000 ganger for hver potensering og han kalte disse preparater LM, altså L for 50 og M for 1000.

Det er ikke den samme metoden og det er ikke de samme verktøyene. Et vist verktøy må brukes med en viss metode og en visse metode krever viss verktøy, å blande alt sammen resulterer i at man skrur med en hammer og banker inn en spiker med en skrutrekker.

LM og desimalskalaen er to vidt forskjellige ting, man kan egentlig si at et er to forskjellige typer homeopati. Begge disse metoder virker meget bra, men en blanding av de to metoder kan aldri forsvares ut fra Hahnemanns skrifter.

Den type homeopati jeg underviser i er "5. utgaven homeopati", og mitt problem er at den tekstboken vi bruker er den 6. utgaven.

Den store forskjellen er den at, i 5. utgaven, sies det at man skal gi en eneste, altså ENKELT doser (100-skalaen) og avvente til midlet har virket ferdig, og at man da skal revurdere symptomene for å velge et nytt middel. Det kan hende at det samme midlet fremdeles er indikert, da skal man repetere det, men det finnes ingen automatikk i det.

Den 6. utgaven sier at man kan repetere LM potenser flere dager, ja t.o.m. flere uker på rad, så lenge pasienten opplever en bedring, men det må understrekes på det sterkeste at man MÅ endre potensen og øke dosen for hver gang man tar midlet. Det vil si, at hvis du først dagen gir en teskje av LM1, må du neste dagen gi To teskjeer av samme midlet. Og slik fortsetter du, helt til pasienten opplever en forverring. Da stanser du inntaking av midlet og vender til forverring går over.

Jeg håper å kunne visse, i noen få straks, at de to metoder, når de brukes på korrekt måten, er egentlig helt like og at forskjellen er den at LM er en "enkelt dose" som er blitt splittet opp.

Den oppdeling av dose gir en bedre kontroll over mengden som gis, men samtidig legger den metoden mer ansvar over på terapeuten.

Det er veldig interessant å konstatere at Hahnemann aldri publisert den 6. utgaven av Organon. Den kom faktisk ikke på trykk før i 1920 altså 100 år etter Hahnemanns død og et par år etter at Kent hadde takket for tilværelsen.

Det er i grunnen rart, nesten utrolig, at skjebnen eller tilfeldighetene spilte homeopati et så merkelig puss. Tenk på det! I nesten 100 år fantes det bare en eneste kopi av Organons 6. utgave.

Jeg har ofte lurte på hvorfor Hahnemann ikke publiserte boken.

Vi vet at boken ble ferdig 3-4 år før hans død, så man kan ikke si at han ble overrasket av døden før boken var klar.

Den 6. utgaven ble først tatt vare på av Hahnemanns andre kone, det sies at hun prøvde å selge boken, men at ingen var villige til å betale den prisen hun forlangte. Boken havnet på et loft i Paris. To ganger ble den utsatt for stor risiko for destruksjon på grunn av krig og brann, men boken overlevde i 100 år.

Så fant noen den, verifiserte at det dreide seg om et originalmanuskript og publiserte den på en tid hvor homeopatiens gullalder var over. På en tid hvor sykehus og undervisningsinstitusjoner for homeopati i Amerika ble stengt én etter én. En gang til er det i India at det første forsøket i store skala med LM potenser ble foretatt. Homeopatiens historikk er et fascinerende emne.

Jeg tror at Hahnemann forsto at det finnes to forskjellige mater å utøve homeopati på og at begge metoder har fordeler og ulemper. Jeg tror også at Hahnemann var en menneskekjenner som visste at etterfølgerne hans ville komme til å feste mest lit til den metoden som han oppdaget sist og at "enkelt dose metoden" dermed ville havne i glemmeboken. Så han valgte på, en mate, å gi "enkelt dose metoden" et størst mulig forsprang.

Så den første årsaken til forvirringen rundt paragrafene 155 til 161 kommer av at vi har to forskjellige metoder som forveksles. Jeg skal forsøke å bringe klarheten i den forvirring lite lengre ned i den teksten, men....

Først må vi se på den andre årsak til forvirringen som kommer av en misforståelse av det vi mener med "**høyt og lav potens**".

Når vi prater om potens oppfatter folk instinktivt at en høy potens er en kraftigere medikament enn en lav potens, sannsynligvis fordi man forestiller seg at det krever arbeid for å løft noe fra et lavere til en høyere potens.

Potensering er en prosess som blir utførte under fortynningen og som består av en kraftig risting som har til formål å oppnå en bedre, en mer intim blanding, mellom midlet og fortynnings stoff.

Når vi sier høyt potens mener vi egentlig "oftere potensert" og det betyr en høy fortynning, eller en lav stoff konsentrasjon!

En lav potens derimot er et preparat som ikke er blitt potenserte så ofte og det innebærer at den ikke er så fortynnet.

Eller, hvis du vil:

Er en lav potens en preparat med en høyere konsentrasjon av det opprinnelig middel.

Mens en høy potens er en preparat med en lavere konsentrasjon av det opprinnelig middel.

(Ble du forvirret nå?)

Uansett, sannheten er at:

En lav potens inneholder mer stoff, noe som gjør at de har en høyere sykdomsfremkallende potensial.

Det er derfor at Kent sier (i sin Lectures on homeopathic Philosophy, helt øverste på side 250 av den engelsk utgaven) at: Den tredje, fjerde og sjette potensen er farlig potenser, dersom du er en "good prescriber". (noe som betyr at du har evnen til å foreta en korrekt valg av midler.)

Det han mener med det, er at dersom du gir et lav potens middel som IKKE er særlig indikerte vil den ikke forårsake noe voldsom reaksjoner. Derimot dersom midlet ER indikerte vil en lav potens forårsake voldsom, sågar farlig reaksjoner fordi konsentrasjon av stoffet er for store. Slik at etter hvert at din ferdigheter øker og at du begynner å kvise din evner til å velge det rett middel, burde du gå vekk fra lav potenser og heller bruke de høyere potenser.

På den andre siden har Kent også sagt (lecture on Homeopatic Materia Medica, side 577) at: ”Det ville ha vært bra om du kunne innse at du driver med barberkniver når du driver med høy potenser. Jeg vil heller ha vært i en rom med en dusin negrer som slår med barberkniver enn å være i hendene til en som gir ut høyt potenser uten å ha forstått hva han driver med.”

Den siste utsagn har fått noen homeopater (og det er dessverre ganske mange det) til å tro at høyere potens er kraftigere og derfor farligere enn lavere potenser. Eller med andre ord: at lavpotenser er helt ufarlig.

Etter min oppfatning er dette fullstendig feil!

I den siste utsagn, de Kent sikter til når han prater om de ”som gir ut høyt potenser uten å ha forstått hva han driver med”, er de som ikke forstår seg på konsekvensen av avanserte **patologi**. Det viser seg nemlig at Kent er fullstendig inneforstått med at de finnes noe tilfeller hvor det er bedre å la en symptom være uberørte fordi patologien er kommet alt for langt. Det er som jeg selv har sagt: Før du går inn for å fjerne et symptom til enhver pris, forsikre deg om at du har forstått hvilket funksjon dette symptom har for organismen i sin helhet.

Det eneste som avgjøre hvorvidt en enkelt dose av et middel skall ha en virkning eller ei, er hvorvidt midlet er homeopatisk til tilfellet, med andre ord om midlet er indikert ut fra symptomene. Å mene at en forøkning av potens øker midlets ”homeopatisitet” rimer simpelthen ikke med det som står i Organon.

Å tro at dersom en dose Belladonna D6 viser seg å ikke ha den ønsket virkning, at det bare er å øke potensen og eksempelvis gi Belladonna CM for å oppnå en bedre virkning, er en fremgangsmåte som **miner mer om magi enn om homeopati**. Om det virkelig var slik at høyere potenser gir bedre virkning, ja så vil man ha økte Belladonna til en uhorvelig høy potensen, gi den til alle og ferdig med det.

På den andre siden er det ikke tvil at alle dyktig homeopater, enten det er Hahnemann, Kent eller Vithoukcas, har hadde en tendens til å utvikle seg i den retning av å gi mindre og mindre stoff for å oppnå helbredelse, med andre ord at de har gitt høyre og høyre potensen. Det er omtrent som en sirkus artist som går på linjen. I begynnelsen av sin karriere går han på linje som ligger et par meter over bakken og mot slutten går han på linjer som er spendt mellom to skyskraper. Men å tru at det er lettere og gå på linjer som ligger veldig høyt er ikke riktig og viss en ny begynner prøver seg på noe slik vil de nødvendigvis føre til katastrofe.

Det som kan forklare at den overveldende flertall av nærmeste mirakuløse helbredelser som er rapportert i litteraturen er effektuerte med høy potenser **har stort sett med to ting å gjøre**.

Det første er primær kontra sekundær virkning av midler.

Et middel vil alltid utløse en primær og en sekundær virkning. En aksjon og en reaksjon. Primær virkning er den direkte, den sann virkning av midlet og er når livskraften blir tatt på sengen og blir fullstendig overmannet av medikamentets virkning. Sekundær virkning er når livskraften våkner til livet slik at den reagerer på virkning av medikamentet.

Du må huske at vi mest mulig velger midler som i sine primær virkning kan forårsake de samme symptomer som de som sykdommen har forårsaket, men **vårt mål er ikke å forverre sykdommen!** Tvert imot, det vi håper på er å fremkalle en helbredende reaksjon som vil utslett både den primær virkning av midlet og symptomene til sykdommen i samme fei. (De paragrafene i Organon som tar opp den delen av argumentasjonen er §29 og §45)

Den potensial effekt, altså primær og sekundær effekt, er alltid til stedet i alle midler. **Du får aldri den ene uten den andre.** Samtidig viser alt sann erfaring at effekten av den helbredende reaksjon er på ingen måte proporsjonelt til INTENSITETEN av symptomene forårsaket av midlets primær virkning. Det er nesten paradoksalt, men alt sann erfaring viser at symptomene forårsaket av primær virkning er en slags uheldig bivirkning som kan stå i veien for en helbredelsen dersom den primær virkning er for intense.

Det er vanskelig å forklare, men man kan muligens si det slik at et organisme som er syke, er et organismen som følger et utvikling som går i feil retning.

Og at reaksjonen er det som skjer når man lykkes med å endre den retningen.

Forestille deg at du er øverste i en bygning og at du bevitner at en blind man på gaten der ned, går rett mot en strømledning. Hvis du hvisker eller prater til ham i en normal tone vil han aldri høre deg, men om du roper til ham finnes det en sjanse for at du skal fange hans oppmerksomhet og lykkes med å avlede ham fra katastrofen, men om du skriker med full halse slik at stemmen blir deformerte til en uforståelig brøl vil du aldri oppnå dine hensikt.

Hensikten som er å få ham til å skjønne at det ligger en strømledning i veien. Fra det øyeblikk hvor han forstår det, er hen rettet.

Men forståelsen har ingen direkte forbindelsen med skrikingen. Det er ingen som sier at skriking vil bestandig resulterer i en forståelse eller at skriking er den eneste måte å FREMKALLE forståelse. Snarere tvert imot! Skriking vil vanligvis forårsake helt andre reaksjon enn forståelse, men i dette presis tilfelle er det en nødvendig onde som kan forårsake den tilsiktet reaksjon.

Når vi gir et middel er dets primær virkning bare en tilfeldig virkemiddel som vil virke mot sitt hensikt hvis den blir for intense. Det er viktig å forstå, egentlig vesentlig å forstå, at den helbredende reaksjon vil kom så lenge du ”trykker på riktig stedet”, og at forverring av symptomene er bare en bivirkning av at du har ”trykket på riktig stedet”.

For alle del, disse oppkommet symptomer kan brukes som en bekreftelsen på at du har ”trykket på riktig stedet”, men den reaksjon vil ikke bli sterkere om symptomene er mer intense, snarere tvert imot.

Disse symptomer er som lyden som følger etter at man har slått på en messing kar som fortsetter å dirre lenge etter at man har slått på dem. Effekten er oppnå i det øyeblikk hvor slaget faller, lyden som følger er bare irriterende.

Alle forstår at musikk, for eksempel, kan virke mot sin hensikt og faktisk bedøve hvis den spilles for høyt eller at lyset kan virke blindende når den er for sterk. Eller at en nål, for den sakens skyl, kan bli for stor, hjelpe meg! Med andre ord: Er mer, ikke nødvendigvis, bedre!

Det er det samme med midlene. Midlene er bare en virkemiddel for å fremkalle helbredelsen, og det midlet kan virke mot sitt hensikt om vi bruker for my av den eller om den brukes i feil anledning.

Trikset må være å justere medikament slik at livskraften reagerer uten å noen sine bli vippet av pinnen.

Og den justering kan oppnåes ved å øke potensen, som er det samme som å minke konsentrasjon av stoffet i medikamentet. Forresten må jeg nevne at det er feil å tro at Kent brukte bare høy potenser. For eksempel i hans bok "Lesser writing" nevner Kent flere tilfeller som ble kurert med en eneste dose av D12.

Det har noen med motakkelighet for midlet å gjøre og det vil danne tema for en senere forelesning.

Det andre årsak til at det er rapportert så mange tilfellet som er blitt kurert med høy potenser, er at erfaringen tyder at høy potenser har en lengre virkningstid enn lav potenser. Av den grunn er de ofte foretrykket for behandlingen av kroniske tilfeller som går over langtid fordi målet er bestandig å hold pasienten under innflytelsen av midlet akkurat den tiden som er nødvendig for å utrydde sykdommen, og ikke lenger enn det. Fordi dersom midlet forsetter å virke etter at sykdommen er utryddet, kommer midlet til å forårsake sine egen symptomer og dermed forkludre hele saken.

Legg merke til at jeg sier at "høyt potens har en lengre virkningstid", jeg sier ikke at de virker lengre.

Etter min forståelse virker alle midler momentant, altså øyeblikkelig, og virkningen opphører i samme øyeblikk.

Det er det samme med ideer, eller med løsningen til et problem. Man kan sitte og verke i timensviss, i bland i årsviss, så plutselig, poofff, ser man løsningen på et blunk og man greier å løse problemet i alle evighet uten at man behøver å få ideen matet inn igjen og igjen.

For meg har virkningen av et middel ingenting med tiden og gjøre. Man kan ikke si at et middel er "brønt ut" etter 15 minutter eller 6 uker. Nei et middel virker i alle evighet helt til et annet kraft kommer og motvirker den. Virkning av et middel følger den samme type av lov som gjelder for Newstons "treghetslov" som sier at: "Et legeme fortsetter i sin tilstand av ro eller rettlinjet bevegelse med konstant fart så lenge det ikke virker noen ytre kraft på den." Bevegelse er evigvarende og gratis, det som koster er å bremse, akselerer eller endre retning av en bevegelse.

At bevegelse er gratis er en av de vanskeligste ting for menneske å akseptere fordi vi lever på en planet hvor en nærmest uendelig stor mengder av krefter virker samtidig for å motvirker og annullerer hverandre. Men tenke på planeten i seg selv. Den flyr rundt solen i en fart av 100 000 kilometer i timen. Det er my raskere enn en hvilket som helst

rakett som menneske har laget. Og planet veier ufattelig mer enn en rakett. Hva er det som holder den enorm planetarisk masse i bevegelse? Hvor er motoren? Planet vår vil bevege seg i rom for alle evig tid, helt til den eksplodere eller blir truffet av noe som går i en motsatt retning.

Det er det samme med midlene vår; når de har virket er det unødvendig og derfor uheldig å repetere dem... så lenge virkningen ikke blir opphevet av en motvirkende kraft. Det tragisk er at det ofte er slik at midlet fortsetter å virke helt til man tar den en gang til, og at det er nettopp for tidlig gjentagelsen av midlet som er det vanligst årsak til at midlet slutter å virke.

Så høy potenser virker øyeblikkelig, akkurat som alle andre potenser, men jeg sier at høyt potenser ofte har en lengre virkningstid. Fordi høy potenserte midler virker "dypere" og det vil, av den grunn, nødvendigvis ta mer tid for konsekvensen av virkningen vil utfolde seg. La meg prøve å forklare:

Ta for eksempel en butikk som taper penger. Det kan være fordi kassadama ikke kan telle og at hun gir kundene for mye vekslpenger. Hvis du bytter ut kassa damen med en mer dyktig ansatt vil du kunne rette på problemet med øyeblikkelig virkning. Men hvis problemet kommer av at forskjellen mellom innkjøpspris og utsalgspris ikke dekker utgiftene, da vil det ikke hjelpe å bytte ut kassadama. Det som trengs er å bytte ut innkjøpsjefen, eventuelt administrerende direktør, på nytt forhandle prisene med leverandørene og øke utsalgsprisene så mye som markedet tåler. En slik forandring kan også skje med øyeblikkelig virkning, men resultatet vil ikke la seg måle før om noen måneder.

Jeg synes at du fortjener en pause nå! Så være fornuftig og legg notater fra deg nå og ta den opp ingen lite senere.

Lite senere: La oss anta, foreløpig, at jeg har, opp til en viss grad, ryddet opp i forvirringen rundt høy og lav potens, den forvirringen som fremdeles gjenstår er at mange forveksler begrepene "Dose" og "Potens".

Dosen er den mengden du gir og vi kan for eksempel se hvordan Hahnemann bruker ordet dose i paragraf 154. I siste setning av den paragraf uttrykker han at, så lenge det ikke er en sykdom som har vært lenge, og så lenge midlet er spesifikk eller homeopatisk, det vil si at den veldig sterke etterligner totaliteten av symptomene til den syke, vil sykdommen begynne å forsvinne etter DEN FØRSTE DOSEN.

En eneste dose!

Ja, men hva mener Hahnemann med en "DOSE"?

Han skriver både her og både der at dosen må alltid være minste mulig, men hva hjelper det når man ikke vet hva som er mulig? Han sier aldri rett fram hvor store en dose skal være, men det går an å utlede, blant annet fra fotenoten til paragraf 247 og fra selv paragrafen 272, at når han sier en dose mener han **én eneste granulat** i den størrelsen som vi bruker for å lagre midlene av potens 1m.

Hvis en slik dose ikke endrer sykdommen slik at du har begynnelsen på en helbredelse, da er det feil midlet og det er ingen vits i å repetere den.

Det har vi forstått. Vi har forstått at Hahnemanns homeopati er å gi en eneste dose og at de som gir flere doser samme dagen og/eller i de påfølgende dager har ingen rett til å si at de følger Hahnemann og burde heller ikke kalle seg homeopat. Okay, hurra, bravo, vi har ingen problemer med det så vi haster videre til paragraf 155 som er så kompliserte at jeg gidder ikke å lese den fordi jeg ikke forstår den allikevel. Ja men vente lite da! Hold opp for stund. Hvil en liten blund. Det viktigst er her og nå.

Den ideen han uttrykker i paragraf 155 er viktig, og den er enkelt, så enkelt at den er vanskelig å forstå! Så vidt jeg har registret, er den ikke før blitt nevnte i Organon, men fordi jeg vet at den er vriene har jeg vært framsynet og har presentert den før.

Følgende er klippet fra side 5. i vår 4. forelesning:

”Det er erfaring, og erfaring alene som kan avgjøre hvorvidt dosen av en så mektig stoff som Arsenikk, er liten nok til at den kan bringe fram alt det som vår gavemild skaperen har påtenkte den. Det er bare gjennom fortynning av dets oppløsning og gjennom reduksjon av dosen at den kan bli så forandret at selv en sterk man kan bli befridd av sine plager ved dets bruke, men bare så lenge arsenikk er indikert gjennom dets symptomer. Mens den eksakt samme dosen forblir fullstendig uvirksom når den anvendes på en frisk barn.”

I en fotenote legger han til: ”Et medikament som er valg på grunn av dets homeopatisitet (symptom likehet), med andre ord en medikament som kan fremkalle en sykkelig tilstand som meget sterk ligner den sykdom man prøver å kurere, rører kun den sykkelig delen av organismen, bare den opphisset, meget sensitiv del av organismen. Derfor må dosen reduseres så meget at den bare påvirker den sykkelig delen av organismen. I den hensyn må dosen være så liten at den ikke har evnen til å påvirke helsen til et frisk menneske, som ikke har de samme kontakt punkt med sykdom i tilstrekkelig graden til å gjøre ham syke, en virkning som bare store doser av medikamentet kan oppnå.” (sitat slutt)

Sitatet er hentet fra Hahnemanns introduksjonen til Arsenicum album i Chronic disease og det er faktisk noe av det alle siste han skreve før hans død. Han kun ikke ha vært mindre enn 85 år gammelt da han skrev den avsnitt og det viser, ikke bare hvor klar tenkte han var helt til slutten, og hvor målbestemt han ble, men det viser også at den ideen uttrykt i det avsnitt var noe av det viktigst for Hahnemann. Jeg vet ikke når han plukket den opp, men etter alt å dømme er den paragraf uforandret helt fra den først utgaven.

Og den ideen er, får jeg lov å si ”gravid”?, med enda mer hårreisende ideer. Den egentlig grunn ideen i Homeopati er så nytt, så fjerne fra alt det som har vært tenkte før at den må leges fram skritt for skritt. Så la meg ta et skritt til:

Konseptet... whoops!... konsept er egentlig ikke et norske ord og påroper en viss forklaring. Ordet ”concept” er et engelsk ord som stammer fra det fransk ”concevoir” som brukes når en dame blir befruktet og at et nytt liv begynner å ta form. Ordet ”concept” er oversatt til norske med ordet ”begrep”, men jeg synes ikke at ordet begrep overfører den samme... hva skal jeg si?...tanke...kunnskap om at noe er gravid. For meg betyr ”begrep” at man har grepet tak i noe, mens ”concept” innebærer at man har innplantet noe som må vokse.

Uansett, det du må begripe, eller "conceive", av paragraf 155 kan beste begynne å ta form i dine tanker hvis du tenker på at "farmaka", avhengi av den mengden som gies, er både gift og remedie.

La oss første se på virkning av farmaka når den gies i mengder som gjøre at den blir et gift.

En gift vil ha helt forskjellig virkning på et frisk og på et syke menneske.

Et syke menneske har mindre motstandskraft enn en frisk menneske, derfor når farmaka brukes som gift vil et syke tåle mindre mengden av farmaka før symptomene oppstår.

Enda verre blir det dersom den giften som den syke tar, forårsaker symptomer som ligner på de som den syke hadde fra før. I et slike tilfelle kommer de symptomer fra giften til å legge seg opp på de symptomer fra sykdom og den syke kan faktisk krepere av en gift mengde som hos den frisk, ikke en gang, forårsaker noen symptomer.

Man kan også forestille seg at man gir den syke mindre og mindre av den gift (som forårsaker symptomer som ligner på de symptomer han hadde fra før), helt til man kommer til den gift mengden som ikke en gang forårsaker symptomer hos den syke.

Veldig bra! Og opp til det punktet kan fornuften følge med resonnement og om man hadde avsluttet eksperimentet på det punktet vil vi ha levde i en verden som lar seg forstå av fornuften. Men det er på det punktet at Hahnemann bestemt seg for å la "Erfaring" overstyre fornuften og bevise at han er en vitenskapelig man som kan med rett, i likehet med Hippokrates og Francis Bacon, kan kalle sin bok for ORGANON.

Bacon hadde nemlig instruert oss om å gjennomføre eksperimenter og om å registrere utfallet av eksperimentene uten fordommer. Om å aldri fordreie observasjonen, for å tilpasse den en etablert teori. Om å være villig til å forkaste alle teorier, som ikke stemte overens med realiteten, uansett hvor urovekkende det måtte være. Det er disse instruksjoner som Galileo fulgte, da han oppdaget at alt er i bevegelse, at bevegelsen koster ingenting og at alt bevegelse er evig varende. At det stemmer ikke med fornuften betyr ikke at det ikke er desto mindre er en vitenskapelig sannhet.

Fordi det er på det punktet hvor giften (som forårsaker symptomer som ligner på de symptomer han hadde fra før) ikke lenger fører til merkbare symptomer hos den syke, at giften plutselig blir til en REMEDIE og at den syke blir kurert. Og det her at jeg mener du må bruke en "konsept" fordi det lar seg ikke komme til en slik konklusjon ved hjelp av fornuften.

Det jeg mener med "kurere" er når sykdommen forsvinner en gang for alle, POOFF!, som ved et tryll slag og det har ingenting felles med hva man mener når man holder symptomene unna ved å stadig vekk ta medikamenter eller fjerner delen kirurgisk

Det å kurere har ubenektelig skjedd minste en gang før i tiden og det er vårt oppgave å finne de regler som styrer slik helbredelse. En av disse regler er at du må gi en homeopatisk gift (en gift som forårsaker symptomer som ligner på de symptomer han hadde fra før) og at du må **gi den i en mengde som ikke forårsaker symptomer.**

At det finnes noen få unntak til den regelen, unntak hvor pasienten blir kurert selv om han opplever noen mindre symptomer i form av forverring er et unntak som naturen har tillate for å vise menneske hvordan man skal kurere. Men det vil ha vært bedrøvelig om man brukte bare unntak uten å anvende hovedregelen som sier at den overveldende flertall av tilfeller hvor en helbredelse har oppstått er der hvor man har anvende den homeopatisk middel i mengder som ikke forårsaker forverring eller andre former av symptomer.

Den konsept er bærebjelken i homeopati.

Det er tydelig at for Hahnemann finnes det en dose som er så liten at den vil utløse helbredelsens mekanismen uten å forårsake symptomer.

Som om disse to fenomener ikke er avhengig av hverandre.

Om ideen kom før oppdagelsen spiller ikke noe roll, det viktig er at det er den tanken som satte Hahnemann i gang med å fortynne midlene langt forbi den grensen som var aksepterte før hans og vår tid. Den prosedyren, potensering, ble gjennomført på en meget systematisk, kontrollerbar måte hvor han delte den opprinnelig mengden i hundred. Og så i hundre en gang til. Og så videre helt til han kom til en fortytning som var like C30.

Mens potens refererer til midlets styrke (typen eller kvalitet av produktet), betyr dosen derimot, antall piller: den fysiske mengden som inntas (det pasienten tygger med tennene!)

At forvirringen mellom dosen og potensen er stor kan vises ved å se på paragraf 156 i den norske utgave av Organon; her kan man lese:

"Likevelli er det knapt noen homeopatisk medisin, uansett hvor godt den er valgt, som i sin virkningstid ikke gir svarte mottakelige, sensitive pasienter noe, i det minste lett, besvær eller et nytt, lite symptom. Særlig hvis dosen ikke er potensert nok (...)".

Det er en oversettelsesfeil. I den engelske utgaven står det nemlig; "if the remedy should be given in an insufficient minute dose (...)" med andre ord på norsk; **"hvis dosen ikke er tilstrekkelig liten"**. Vi må ikke blande potens opp i dette her. Det det er snakk om her er mengden av medikamentet (det pasienten tygger med tennene). Paragraf 156 sier at vi må være forsiktige med mengden vi gir, uansett potensen.

Den misforståelsen, den sammen blanding av begrepene dose og potensen kommer enda tydeligere fram i paragraf 157. Derfor har jeg rettet den paragrafen ved å gjenta den i sin helhet og stryke over de ord som er feil oversatt og skriv den mer korrekte ord i STOR BOKSTAV. Jeg anbefaler at du i det minste skriver en notat i den Organon som referer til disse feiler.

"Uansett hvor sikkert det er at et homeopatisk valgt middel på grunn av dets egnethet og dosens ~~noyaktighet~~ LITENHET forsiktig fjerner og ødelegger den analoge *akutte* sykdommen uten å gi uttrykk for de gjenværende ikke-homeopatiske symptomene, dvs. uten å fremkalle ny merkbare plager, pleier det (men bare hvis dosen ikke er tilstrekkelig ~~potensert~~ LITEN) å føre til en *liten* forverring i de første partimene etter at middelet er tatt, eller noe lenger om ~~potensen~~ DOSEN er alt for ~~lav~~ STOR. Denne forverringen er så lik den opprinnelige sykdommen, at det for den syke ser ut til å ha skjedd en forverring av hans egen lidelse. I virkeligheten er det en svært lik *medikamentsykdom*, som er litt sterkere enn den opprinnelige lidelsen." (Sitat slutt.)

Uansett hva Kent, eller hvem det måtte være, sier til det motsatte, finnes det ingen sted i Hahnemanns skrifter uttalelser som sier at høyt potenser er tryggere eller farligere enn lav potenser. Men det står flere steder at mengden, altså dosen er helt avgjørende.

Få det inn i skallen din. Du kan velge potens og repetere midlet ut fra beste skjønn, men du må alltid streve etter å gi den minste mulige mengden. Og hva er den minste mulige mengde? Er det virkelig en eneste granulater i alle tilfeller? Paragraf 160 sier at "dosen av et homeopatisk middel kan knapt være så liten at den ikke kan bedre og overstyre, ja faktisk fullstendig helbrede ..." Med andre ord, så lenge midlet virkelig er homeopatisk, er det nesten ikke mulig å gi en dose som er for liten.

Helt sikkert går det en grense et sted. Et sted må det være for lite, men jeg har flere ganger i praksis opplevd at en eneste perle av 1m potens har ubenekterlig hatt virkning. Jeg har selv, på min egen kropp, opplevd at 3 kuler av D30 som jeg holdt i munnen et eneste sekund, før jeg spyttet dem ut igjen, til min overraskelse, hadde en helt klar og dyptgående virkning. Hahnemann gikk så langt at han, i en periode, nøyde seg med å la pasienten lukte på flasken; en eneste forsiktig inhalering gjennom det ene neseboret !!!!

Homeopati er en metode. Homeopati er ikke en religion. Ingen ber deg om å tru på homeopati. Homeopati er ikke en filosofi, ingen ber deg om å forstå eller å forklare homeopati. Det vi ber deg om er å sette metoden på prøve. Så lenge du bruker metoden, burde du si klart og tydelig at det er homeopati, men når du bruker en annen metode burde du ikke kalle det homeopati. Og hva er metoden? Metoden er veldig enkelt.

I alle tilfeller som kan behandles velge alltid å gi et middel som kan forårsake symptomer som ligner totaliteten av pasientens symptomer OG gi alltid et eneste medikament om gang OG gi alltid en eneste dose OG gi alltid den minste mulig dosen OG sørge for å meste mulig beskytte pasienten for andre påvirkninger.

Det er homeopati. Mer er det ikke og mindre er det ikke.

Hahahahaha ha haha!

Hvem er det som ler?

Hahaha det er meg! Hihhi, hohohohomeopati er ikke mer og er ikke mindre enn det! Nei hihihohahaha (unnskyld). Det er sant (hihi), helt opptil den sjette utgaven, så rakner det hele og man gir midlet så my man vil helt til pasienten sprekker. Det eneste som gjenstår av din homeopati er lignende symptomer og en eneste medikament om gangen... og det er ikke så verste det heller!

Jeg vett! Homeopati sto my sterkere på Kent sin tid. Homeopati sto my sterkere før den 6. utgaven og Hahnemann viste at det vil bli slik og det er derfor han nølte med å publisere den 6. utgaven av Organon. Det må ha vært vanskelig å gå til det skritt. Det siste skritt. Det skritt som risikert å ødelegg hele hans livsverk. Så han fant på den geniale løsning av å gjemme Organon i en flaskepost og kastet den ut på tidens sjø. Historien er utrolig. Planen vær hårreisende, men det gikk bra.

Og det er det som er så mystisk!

Nå, etter 200 år, har noen få homeopater begynte, pø om pø, å eksperimenter med LM potenser slik som Hahnemann mente at vi skulle bruke den. Fordi LM system er ikke en lisens til å gi midlet så ofte man orker, men tvert imot er LM system en metode for å gi den minste mulig dosen. Om du studere instruksene nøyaktig (bl.a. §§ 248 og 280/281) vil du se at instruksene sier **bruk LM hver dag, så lenge den ikke skaper en reaksjon**, men at du må stoppe LM det øyeblikk pasienten reagerer.

Ideen er at man begynner med en dose som er så liten og en fortykning som er så store at man kan regne med at pasienten ikke vil reagere på den. Deretter kan man, hver dag, gi den samme middel i en høyere potens, OG I EN STØRRE DOSE i håpe om at de forskjellige doser vil akkumulere seg selv hos pasienten, helt til de til sammen, danner en dose som er så store at de skaper en reaksjon. Og da må du hold fingrene av tatt helt til reaksjonen er fullførte.

Ser du? Det er fremdeles den samme SINGLE DOSE strategien, det er bare taktikken for å kom fram til den minste mulig mengden som er endret.

Og hvorfor må man alltid sørge for å gi "den minste mulige mengden"?

Jo! Fordi, mengder som er større enn nødvendig, forårsaker de fryktede "førstegangsforverring". Jeg er overbevist om at "førstegangsforverring" alltid er skadelig, unødvendig og uønsket, og at det bestandig er forårsaket av for store doser.

Samtidig har jeg grunn til å tro, ut fra min erfaring, at området mellom "minste mulige" og "skadelige store" doser faktisk er temmelig stor. Det finnes ingen grunn til å være paranoid. Som en regel, dog det finnes mange unntak, pleier jeg å betrakte 2-3 kuler av potenser under 200 og 10-20 perler av potenser 1m eller høyere som en dose som er stor nok til å start en reaksjon og liten nok til ikke å forårsake en forverring (det er forresten av den grunn at jeg betrakter meg selv som en "whoops!... homeopat").

Men du må, etter hvert, lære deg å justere dosen avhengig av pasientens mottakelighet. Hvordan man justerer dosen kan ikke undervises gjennom forelesninger; det må du selv finne ut. Men når du begynner å justere dosen med utgangspunkt i den anbefaling jeg gir, må du ikke tillate deg selv å justere dosen oppover.

Alle erfaring viser at den anbefaling jeg gir, ligger veldig nær opptil den maksimal dosen og at å øke dosen størrelse medfører risken av en, sant nok midlertidig, men fremdeles skadelig, forverring av pasientens symptomer. Det eneste justering jeg kan akseptere, ut fra den anbefaling jeg gir, er en minskning av dosen.

Hvert giftige stoff vil ubønnhørlig forårsake symptomer hos alle mennesker dersom stoffet er tatt i store nok doser. Noen vil tåle større doser, mens andre vil reagere på ufattelig små mengder. På en måte kan du sammenligne dette med allergiske reaksjoner.

Trikset er å gi pasienten den eksakte mengde som forårsaker en reaksjon, men reaksjonen må ikke være for voldsomt, fordi en voldsom reaksjon blir til et hinder til helbredelse. En hver dose som er større enn nødvendig vil forårsake, enten en forverring av de opprinnelige symptomer, eller nye og annerledes symptomer. Heldigvis, er det en betydelig størrelsesmargin mellom det som er en dose som er for store doser og en dose som er store nok.

Og det kommer av at det er bare "den sykelige dele" av organismen som reagerer på små doser, fordi alle sansene og funksjonene allerede er i full beredskap i disse "sykelige deler". De andre delene av kroppen vil kreve mye større doser før de blir "slått i gir" og begynner å reagere.

Når du studerer paragrafene 157 til 161 vil du se at en umiddelbar "førstegangsforverring" i løpet av de første timer etter å ha tatt midlet er kun forventet og akseptabelt ved akutt sykdom. Men når det gjelder kroniske sykdommer "bør ingen av disse tilsynelatende forverringene få LOV til å finne sted under behandlingen". Forklaringen er at ved en akutt sykdom er "alle troppene allerede samlet ved fronten", under slike omstendigheter er det nærmest umulig å organisere et ryddig "tilbaketog av troppene" uten å forårsake en viss mengde kaos. Når det gjelder kroniske plager derimot, kan tilstanden sammenlignes med en slags "status quo" hvor hver fiende har forskanset seg i hver sin skyttergrav. Det finnes rikelig anledning til å inngå fredsforhandlinger uten at situasjonen tilspisse.

Den første delen av paragraf 161 er likelydende i 5. og i 6. utgaven, men fra setningen som begynner med "De kommer ikke frem....." ser vi at det er stor forskjell mellom 5. og 6. utgave. Det som står i 6. utgave gjelder for tilfeller hvor man bruker LM potenser og LM metodikken. For oss som bruker "enkel dose" metoden burde vi heller referere til det som står i 5. utgave.

La meg oversette fra den 5. utgaven:

"Når vi må slåss mot sykdommer som har vært forholdsvis lang tid, og hvor en enkelt dose må få lov å virke i flere dager, vil vi iblant bevitne, i løpet av 6 eller 8 til 10 dager, at den primære virkningen av midlet forårsaker en tilsynelatende økning av de opprinnelige symptomer (som kan vare fra en til flere timer), mens forbedring av sykdommen for øvrig vil komme til syne i løpet av de mellomliggende timer. Etter noen få dager vil bedringen som følge av midlets primære virkning skride fram uten ytterligere forstyrrelser i form av forverring."

At 6. utgaven lyder annerledes skyldes ikke at Hahnemann har skiftet mening angående virkningen av enkelt dosen, men det skyldes at han refererer til virkningen av den nye LM metoden.

Nå man bruker LM metoden gir man en dose hver dag, men potensen MÅ økes for hver gang og dosen må økes for hver gang. Med den metoden bevitner man ingen forverring, hverken i begynnelsen eller i løpe av behandlingen, men man bevitner en forverring akkurat ved slutten av behandlingen eller rettere sagt. Man må avslutter behandlingen når forverringene oppstår.

Forklaringen Hahnemann gir er at: så lenge midlet treffer hos pasienten et symptom som er en del av midlets egen symptom arsenal, vil midlets virkning, fullt og holdent, bli brukt opp for å nøytralisere sykdommens symptomer. Når man har kommet så langt i behandlingen at sykdommen er utryddet, da vil inntakelsen av midlet forårsake en prøvning av midlet med påfølgende symptomer.

Det spørsmålet jeg vil ha ønsket å stille Hahnemann er ”Hvorfor må man øke dosen?” At man endrer potensen forstår jeg, det finnes flere grunner til det. Det første er sannsynligvis at Hahnemann ønsket å unngå at dosen blir stablet opp på hverandre eller, hvis du vil, at alle dosen blir akkumulert på et eneste punkt. Ved å endre potensen unngår man det, samtidig som man oppnår en større brede i virknings område. Og det er det andre grunn for å endre potensen; å oppnå et bredest mulig front mellom midlet og pasientens sykelig del. Men når man første har funnet en dose som pasienten tilsynelatende drives ganske godt med, hvorfor kan man ikke fortsette med den dose og likesom ”gå stille i døren” i stedet for å bråke mer og mer ved å øke dosens størrelsen for hver dag? Den eneste forklaring jeg kan finne er at man øker dosens størrelse for å provosere fram en reaksjon.

Jeg gjentar: **Provosere.**

Homeopati blir aldri en snill metode som kan brukes for å lindre pasienten, homeopati blir alltid en måte å sparke pasienten i ræva på.

Det er tydelig at jeg vil aldri få svare på det spørsmålet før jeg selv begynner å anvende LM system, men det må nok vente et par år til, minste!

Hver metode har sine fordeler og sine ulemper og vi skal komme tilbake til disse problemer underveis, men det er meget viktig at man blir klar over at det finnes to metoder som hverken må forveksles eller blandes sammen. Det er beklagelig at man har publisert den 6. utgaven av Organon uten å gjøre det klinkende klart at den 6. utgaven ikke erstatter den 5 utgaven.

Den 6. utgaven er faktisk en helt annen bok som beskriver en helt annen metode.

KALISALTENE.
(samt *Iris versicolor*, Bromium, Iodium)

Kali er kalium så Kali salter er kalium salter. Kalium er et grunnstoff, det står helt til venstre i den periodiske tabellen, rett under Natrium. Det vil si at den har et fullt elektronskall pluss et elektron; et stoff som har fullt elektronskall er stabilt; den reagerer ikke med andre stoffer, mangler det et elektron eller den har et elektron til øverst som for eks. Natrium eller Kalium da er den veldig kåt etter å gi bort sitt ekstra elektron for å få et fullt skall; det er som å skrelle en løk; en løk med hele ytterste skall er ganske fornøyd, mangler det en del av skallet, vil den prøve å fylle hullet, er det en ekstra del, som ligger over et fullt skall, søker løken å gi det bort slik at den får en jevn overflate.

Kalium har en klump på løkskallet, det har Natrium også, så de to er ikke interessert i å treffe hverandre; vi har ingen kali-natrium, derimot brom mangler et elektron; den har et hull i skallet hvor i den klumpen som ligger øverst på kalium passer akkurat. Gode venner som Kali bromatum har vi nok av.

Kalium har en klump på skallet, derfor vil den alltid prøve å jevne ut sin overflate ved å kombinere seg selv med andre grunnstoff som har et hull hvor klumpen passer akkurat. Så enkelt er det, av den grunn finnes det nesten ikke fri eller ukombinert kalium i naturen. Alt kalium er kombinert i form av salter, kalium er ganske utbredt på jordskorpen, ikke så utbredt som oksygen eller silisium, men så pass at livet har lært å bruke den og livet på jorden som vi kjenner det er helt avhengig av kalium. Kalium er helt nødvendig for plantene og inngår i fotosyntesen, prosessen som har vært med på å frigjøre oksygen i atmosfæren som vi mennesker er helt avhengig av.

Menneskene greide ikke å isolere kalium før de fikk kontroll over elektrisk strøm, de tok, de var forresten en engelskmann som gjorde det først, potash som de løste opp i vann og satte på strøm. Den ene komponenten gikk til pluss polen (kalium) mens den andre føk til minus polen (carbon).

Hva er potash? Ta en hvilken som helst plante, kok den i vann til det bare er aske igjen, asken som er igjen i kjelen (the pot) er pot aske; "pot ash" på engelsk.

Ordet Kali stammer fra det arabiske "al qali" som betyr plante aske, det forteller oss at planteaske har blitt brukte i medisinen i minst tusen år.

Forresten! Kali er også navnet på en sentral indisk gud. Kali er portrettert med åtte armer, i en hånd holder hun et avskåret hode, hun stikker ut en lang rød bloddryppende tunge; hun er ødeleggelsens gudinnen, men også nåde og beskyttelsesgudinnen.

Kalium er nødvendig for kroppen, den spiller en viktig rolle i syrebase balansen, den er viktig for opprettholde riktig osmolarisk trykk, og spiller en vesentlig rolle i oppbygningen og overføringen av nerve impulsen til

muskulaturen. Brist på kalium beror sjelden på mangel på opptak, men kan være en følge av kortisonbehandling eller som følge av svake nyre som ikke reabsorberer kalium fra urinen.

Symptom på kalium brist er svakhet i ekstremitetene som kan øke til lammelse, nerveforstyrrelse og hukommelsestap.

Kali salter er sterke preget av den stoff de er kombinert med, men det finnes tross alt en god del symptomer som er felles for alt Kali midler.

Felles symptomer for alle Kali salter (Causticum er også en kalisalt!);

Svakhet som går mot pares mer enn mot paralis (unntak er Causticum)

Sexdriften er synkende.

Slapphet og tendens til å legge på seg.

Forverring mellom 2 og 5 om morgenen.

Engstelse, timiditeten, lett for å skvette.

Ansiktet hovner opp.

Astma. Påvirker lungene med økt slim dannelse.

Hjertet er svekket, kardial pares, hjertet stanser i diastol fasen.

Stikkende smerter.

Kviser eller små byller.

KALI ARSENICOSUM

Kali arsenicosum har over tusen forekomster i repertoriet, men det er et av de midlene som man, i hvert fall, ikke bruker de første 10 årene av vanlig praksis.

Det er et rart middel uten et klart bilde, kanskje det mest framtrede mentale symptom er en overdrevet engstelse for helsen (Mind: ANXIETY; health, about***). Hele det mentale bildet ligner veldig på Arsenicum album.

På det fysiske plan er midlet preget av astma som er verre rundt 2-3 om morgenen, men der er Kali carbonicum ofte et bedre middel.

Kent gir midlet 7 hele sider, mens de fleste andre forfattere hopper over hele midlet. Boericke nevner stort sett kun hud-symptomene, men til og med for hudsymptomene har vi andre midler som er mye bedre.

Den eneste klare indikasjon på midlet er hovne øyelokk (Eye; SWOLLEN; lids; lower lid***). Her må vi være nøyaktig, det gjelder bare det nederste øyelokket, og det gjelder selve øyelokket, under øyelokket er det andre midler. Så til tross for den store respekten jeg har for Kent velger jeg å hoppe over dette midlet i denne omgang.

P.S. dersom du har pasient med hudbesvare som er "clear cut" Arsenicum, men at Arsenicum fyller ikke opp forventninger prøve Kali Arsenicosum.

KALI BICHROMICUM

Kali bichromicum er mer interessant. Midlet gir et veldig klart bilde som det nesten ikke går an å miste når man først kjenner til det. Jeg antar at vi kan like godt begynne med bihulebetennelse, fordi de mentale symptomene er ganske uklare. Bihulebetennelse eller rettere sagt det som forårsaker betennelsen.

En bihulebetennelse begynner med en katarr, dvs at slim membranen hovner opp og utsondrer væsker, disse væsker burde renne bort og utføre et rensningsarbeid. Det som skjer hos Kali bicbromicum er at væsken ikke renner bort, men tvert imot samler seg langt oppe i nesene.

Det skjer fordi alle Kali bichromicum's utsondringer er seige, ja mildt sagt. Den rubrikken som illustrerer tilstanden best er (Nose; DISCHARGE; crust; elastic plugs***).

Tenke deg at du piller deg i nesene og får tak i noe; du begynner å dra den ut, men det blir til en lang tråd fordi den ene enden sitter fast oppe i nesene, du drar den ut i hele armens lengde, men enda ryker den ikke. Siden du kan dette her fra før, fester du den løse enden bak hjørnet på skapet og begynner å gå baklengs, når tråden er blitt to meter lang løsner den fra bak skaphjørnet, og fyker hele veien tilbake opp i nesene. Det er en elastisk plugg! I tillegg til det er den elastikk gul, slik at den ligner veldig mye på smeltet pizzaost.

Pizzaost i nesene er typisk Kali bicbromicum, Lycopodium har også elastiske pluggen i nesene, men for det første er de ikke gule hos Lycopodium, det finnes flere forskjeller. Når Kali bichromicum får fjernet en slik plugg blir det dannet en ny plugg nesten med en gang (Nose; DISCHARGE; crusts; detached; reform if***). Det er like greit fordi når den pluggen er revet av blir det ett sår igjen, såret kan til og med bli (Nose; DISCHARGE; crusts; detach, hard to, and leave raw and sore***).

Pizzaost er i det hele tatt første keynote for midlet. Den samme pizzaosten kan dannes oppe i de små bihulene og tette dem meget effektivt, slik at det dannes et voldsomt trykk bak dem, som gjør at man får smerter i bihulene akkurat der hvor pluggen sitter og pasienten kan si "Jeg har vondt akkurat her" og kan peke med fingeren. Smerter på små områder som kan dekkes med fingertuppen er Kali bicbromicum's andre keynote; (Generalities; PAIN; Small spots***).

Vi har bare seks rubrikker som går rett på bihulebetennelse;
Head; HEAVINESS; Forehead; frontal sinuses
Head Pain; Forehead, in; middle; frontal sinuses from chronic coryza
Eye; PAIN; Extending; frontal sinus
Nose; CATARRH; extends; to frontal sinuses
Nose; CORYZA; extending to; frontal sinuses
Nose; FULLNESS, sense of; frontal sinuses, from inflammation

Bihulebetennelse kan føre til mange forskjellige symptomer, men den typiske bihulebetennelse, i hvert fall akutt, er godt dekket av Kali bichromicum.

De fleste pasienter sier at de er tett i nesene, du hører det nok når de sier det (Larynx and trachea; VOICE, nasal***) og at det gjør vondt mellom øynene: (Nose; OBSTRUCTION; root, at; painful*). De sier at det trykker og dunker eller pulserer (Nose; PULSATION; root***), de sier at nesene er helt tett, men at de ikke greier å blåse ut noe (Nose; DRYNESS; inside; blowing nose, compelled, but no discharge***). Nesene føles tørr og varm (Nose; HEAT; in; air expired feels hot***).

Fordi det gjør så vondt å blåse ut, blir det til at pasienten drar neseutsondringen innover så det renner rett ned i halsen, den utsondring er som oftest enten gul eller grønn gul, begge er dekket av Kali bichromicum (Nose; DISCHARGE; yellow; posterior nares, from***).

For mange er det slik at smerten sitter i nesene og etterhvert sprer seg til hodet eller ansiktet (Nose; PAIN in; cartilage, junction of*** // Nose; PAIN in; extending; to head*). Smerten i ansiktet pleier å sitte i kinnene (Face; PAIN; sore; bones of face** // Face; PAIN; zygoma** // Face; PAIN; stitching; jaws; upper** // Face; PAIN; stitching; cheek bones**).

Hodepinen hos Kali bichromicum er også ganske spesiell, for det første er det ofte at smerten sitter på små områder som kan dekkes med fingertuppen. (Head Pain; spot, pain in small**).

Disse små smerte flekkene sitter ofte på siden av hodet og har en tendens til å vandre (Head Pain; Sides; spots, in* // Head Pain; STITCHING; Sides; wandering**).

En keynote er at smertene kommer tilbake regelmessig hver dag på samme klokkeslett (Head Pain; periodic; every; day; at same hour***).

Et annet symptom som er veldig typisk er at pasienten får synsforstyrrelser og til og med blindhet før hodepinen (Vision; LOSS OF VISION; headache; at beginning of* // Vision; BLURRED; headache, before**). Det som er typisk for Kali bichromicum er at synet blir normalt igjen etterhvert som hodepinen blir verre, eller at blindheten og hodepinen alternerer (Head Pain; blindness, followed by violent headache, sight returns as headache becomes worse** // LOSS OF VISION; alternates with headaches**).

Vi har ikke så mange midler som dekker synsforstyrrelser før hodepine, det midlet som er mest brukt i slike tilfeller er Iris versicolor, men det er alltid bedre å lære seg rubrikkene fremfor keynotes; rubrikken for slike tilfeller er alle under Vision og er følgende:

BLURRED; headache, before; Gels, hyos, Iris, Kali-bi, podo, sep.

COLORS, before the eyes; black; rings; headache, before; Psor

COLORS, before the eyes; black, spots; headache; before a; Psor

DANCING; headache, before; Psor

DIM; headache; before; Gels, hyos, Iris, Kali-bi, Lac-d, nat-m, podo, psor, sep

FLICKERING; headache; before; Aran, graph, iris, nat-m, plat, psor, sars, sulph

FLICKERING; headache; at beginning of; Sars

LOSS OF VISION; headache; at beginning of, Kali-bi, sars.

SPARKS; headache; before; Carb-ac, chin-s, coca, cycl, eug, lach, plat, psor, sars, spong, viol- o

SPOTS; headache; before; Psor

De midlene som kommer sterkest gjennom er Iris, Kali-bi, Psor. og Sars. Psorinum skal vi se på senere, men

IRIS VERSICOLOR

kommer vi ikke tilbake til slik at jeg vil her tillate meg en liten digresjon og prate om Iris, fordi Kali bichromicum og Iris versicolor er nesten umulig å skille fra hverandre når det gjelder hodepine eller migrene symptomer.

For det første har begge to merkelig spytt som det går an å dra ut i lange filler, det var noen som kalte det for "tre meter spyte". På engelsk kalles det "stringy" eller "ropy" (hyssing på engelsk er string, mens tau er rope, derfor ropy) (Mouth; SALIVA; ropy). Begge to har hodepine assosiert med mageproblemer (Head; PAIN; gastric), hodepine som begynner over det ene øyet etter å ha blitt utsatt for kulde, hodepine på den ene siden.

Jeg har også to, tre tilfeller, kanskje mer, hvor Iris har kurert hyppige migrene ledsaget av synsforstyrrelser og helt pakka, som begynner i venstre øyet etter å ha spiste søttsaker.

Begge har oppkast under hodepinen, og hos begge midler er oppkastet også "tre meter langt" dvs at det henger fra munnen til gulvet i lange filler. (Stomach; VOMITING; stringy), oppkastet kan også være som eggehvite (Stomach; VOMITING; glairy), oppkastet er beskt eller surt slik at det brenner i magen, i halsen og i munnen.

En keynote som gjelder kun for Iris er at de får hodepine med oppkast av galle etter å ha spist sukker (Stomach; VOMITING; bile, headache, with, after eating sugar). Det er faktisk den rubrikken som gjorde meg oppmerksom på at Iris er et middel som burde studeres for behandlingen av diabetes.

Det sies at diabetes er en sykdom som er forårsaket av en genetiske feil som forårsaker en svakhet i bukspyttkjertelen, nærmere bestemt i langerhansken betaceller, som produserer insulin (Hue, hue, hm, hva er det forårsaker genetiske feilene da?) slik at det burde av interesse å se på de midlene som er kjente for å påvirke bukspyttkjertelen (Abdomen PANCREAS) hvor vi ser at Iris er et av 5 listet midler. Vi kan også se på (Abdomen; INFLAMMATION; Pancreas) hvor Iris er et av 4 midler i rubrikken.

Begge midler har ischias på venstre siden (Kali bichromicum er bedre av bevegelse, mens Iris som Bryonia blir verre av bevegelses).

Begge midler har kviser på kinnet (Face ERUPTION; pustules, cheeks). To rubrikker oppover fra den siste nevnte rubrikk finner man en rubrikk hvor Iris står alene; sanious, som betyr tynn eller vannaktig utsondring eller blodvann kanskje.

Iris er også et av de få midler i fet type i rubrikken for elvetsild. (Skin: ERUPTION; herpetic, zoster, zona ***). Jeg kan ikke gi noe klart indikasjon for midlet her, annet en at det vil være indikert fra andre symptomer, ikke minste reaksjonen på sukker.

Jeg har også sett Iris påvirke psoriasis uten at den har kurert den hele alene (Skin: ERUPTION: psoriasis **)

Hvis man ikke greier å skille midlene fra hverandre ved hjelp av noen andre rubrikker, burde man kanskje velge å prøve Iris først siden Kali bichromicum er et større middel, og så må man vite at Iris har i det hele tatt mer brenning, brenning gjennom hele fordøyelsesapparatet, brenning i munnen, i halsen, i magen og særlig i rumpa. Allen sier det på en veldig pittoresk måte "burning in anus as if on fire" (brenning i rumpa som om den sto i brann).

Tilbake til Kali bichromicum;

Midlet kan også ha rikelig utsondring fra nesen i samband med bihulebetennelse, så lenge det renner rikelig fra nesen er han ofte fri for hodepine, utsondringen pleier å være tykk og gjennomsiktig eller i hvert fall fargeløs, men når utsondringen stanser da begynner hodepinen, (Nose DISCHARGE; thick, clear, headache if it cease; **).

Det jeg må si er at Kali bichromicum har følelsen av at det sitter et hår på tunga eller enda verre på ganen (Mouth: HAIR on palate**// Tounge**). Det er et interessant symptom og den er slett ikke uvanlig. Den kan forekomme flere steder i kroppen (Throat; HAIR, sensation of**), så mange steder at Kent har valgt å plassere den under (Generalities HAIR sensation of**). Mens man første titter inn i munnen kan vi legge merke til at Kali bichromicum er hovedmidlet for skinnende rød tunge (Mouth;DISCOLORATION; red, glistening***). I følge Kent's M.M. har Kali bichromicum smerter i tunga når han stikker den ut, merkelig nok står det ikke i repertøriet. Når man titter i halsen til en typisk Kali bichromicum ser man at den er dekket av et gult belegg, ofte er det slik at det henger filler ned i halsen, her igjen er det pizzaosten.

Pizzaosten er ikke alltid synlig, for eks. når Kali bichromicum lider av såkalt gallestein kolikk tror jeg at det egentlig er galleostkolikk! Men uansett resultatet er vel det samme; ductus choledochus blir stengt og man får smerter i leveren. Gallestein smerter hos Kali bichromicum sprer seg til høyre skulderen; det kan også være at det er smerter i skulderen samtidig som i leveren uten at det er noen sammenhengende smerte. I følge Vithoukas er smerten på et lite område som kan dekkes med fingeren og den sitter akkurat på den øverste ytterste vinkelen av skulderbladet. (Abdomen; liver PAIN extending, to right shoulder: **).

Den "stringy, ropy" eller pizzaosttype av utsondring finnes i hele kroppen; vi har nevnt blandt annet nesen, munnen, oppkastet, den finnes også i urethra, hos kvinnen i vaginal utflod og til og med morsmelk (Chest; MILK; stringy**), derimot når det gjelder selve menstruasjonen er en fillete konsistens tegn på helt andre midler og ikke Kali bichromicum i det hele tatt.

Alle de viktigste Kali salter er bra midler for astma og her er Kali bichromicum ingen unntak og han slipper ikke helt fri fra pustebesvær, Kali bichromicum hoster fælt nemlig, han hoster og hoster og har masse slim, men gjettt hva!, han har problemer med å få det opp, det sitter fast i halsen; iblant greier han å høste opp noe som han prøver å spytte ut, men det henger seg opp i tennene, slik at han må rive det løst med fingrene, men det kliner seg fast i tennene og det henger fra munnen til fingrene akkurat som ..ja.. jeg behøver vel ikke si hva det ligner. (Expectoration; DIFFICULT; adhering to throat, teeth and lips*** // Expectoration; ROPY*** // Expectoration; WHITE; morning*** // Expectoration; WHITE; opaque***).

Når det gjelder hosten kan man si at det er en hard, tørr hoste, det finnes mange modaliteter, men ingenting som er så enestående at det er verdt å legge seg på minnet, bortsett fra at hosten er verst rundt 2, 3 om morgenen (Cough; night, midnight after, 2 to 3 am**), og at hosten har en spesiell klang.

Bøkene sier at det er en metallisk klang, det er vanskelig å forklare, men den dagen du hører den da vil du nok helt sikkert kjenne den igjen. Det beste man kan si er at det låter som om man slår to jern stenger mot hverandre (Cough; METALLIC**). Hos andre pasienter kan det være en krupplignende hoste som sprer seg nedover i tracheen (Larynx and trachea; CROUP: extending to trachea***). Pasienten får smerter i brystet pga hosten, det kan være overraskende mye surkling i brystet for noen med en slik tørr hoste, smerter bak sternum som stråler ut mot ryggen (Chest; PAIN; sternum; behind; extending to back***) eller smerter som stråler fra ryggen mot sternum (Back: PAIN, dorsal region, scapulæ, between, extending to, sternum**).

Vi har mange symptomer i magen til og med magesår (Stomach; ULCERS***); Bøericke gir "round ulcer of stomach". Det behøver en viss forklaring, Kent nevner også "ulcers as if punched out", dvs. at såret ser ut som om det er blitt utstanset med en dore eller en lignende metallisk verktøy, slik at kantene er helt ren og jevne og hele såret er fullstendig rundt. Disse sårene kan være på huden, da er de gjerne dekket med en tørr svart skorpe (Skin; ULCERS; crusty; black scab*** // Skin; ULCERS; dry***). Typisk for disse hudsårene er at når man løfter av skorpen, følger det med sånne lange pizzaost lignende filler. Men sårene kan også være i nesen eller i munnen (Mouth; ULCERS; Palate; punched out, looking*).

Tendensen til å danne sår, særlig sår som ser ut som om de er stanset ut er en viktig keynote for midlet.

Men ellers, før det dannes magesår er Kali bichromicum allerede et viktig "mage-middel", Kent har forresten en hel fotnote ved slutten av sin forelesning om Kali bichromicum hvor han presenterer et tilfelle av "magebesvær" som hadde ingen av de vanlige symptomene som er vanlig for midlet, men hvor Kali bicbromicum ble valgt kun på grunnlag av mage symptomene alene. Kali bichromicum har ofte avsky for kjøtt og begjær for øl, men ølet er ikke bra for ham (Stomach; HEAVINESS; beer, after*** // Rectum; DIARRHOEA; beer, after**). Midlet har rykte av å kurerer kvalm hos alkoholister (Stomach-, NAUSEA; drunkards, in***).

Mange forfattere nevner uten å legge stor vekt på det at Kali bichromicum har sin beste virkning på mennesker som er litt lubne, men jeg kan love deg at midlet er like effektivt på lange og tynne hissigpropper i hvert fall for det som gjelder å lindre bihulebetennelse, når symptomene passer. Vi har en rubrikk som handler om "fleshy people" altså kjøttfulle folk "hvor midlet står helt alene (Male Genitalia; SEXUAL PASSION; wanting; fleshy people, in***).

Det er også interessant å merke seg at midlet har forårsaket og kurert følelse av kulde i hjertet, man må vel få lov å legge en viss symbolsk betydning i et slikt symptom. (Chest-, COLDNESS; Heart, region of**).

Jeg betrakter ikke Kali bichromicum som et "hudmiddel", men midlet har mange hudsymptomer, jeg vil ikke gå i detalj her, men ikke vær overrasket over å se at en pasient som har mange kali bichromicum symptomer også har hudproblemer, det kan være for eks. kviser eller t.o.m. byller, det kan være eksem, herpes og som tidligere nevnt dype sår, liksom ut stanset.

Det siste vi skal se på nå er revmatisk besvær, revmatisme som er verst om våren og sommeren, når det plutselig dukker opp kalde dager eller netter.

Det ser ut som de minste leddene er mest plaget, fingrene og håndleddet er mest utsatt. Men ryggen kan også være påvirket, (Back; CRACKING, Spine on moving*) og det er et av de midlene som ikke liker å sitte (Back; PAIN; Coccyx; sitting; while***).

Jeg husker plutselig et tilfelles som jeg behandlet for noen år siden: jeg husker ikke hva hun kom for annet enn at det symptom forsvant ganske raskt og at pasienten satte igjen (om jeg får lov å si det på den måten) med smerter i halenben mens hun satte. Det jeg husker om dama var at hun være betydelig overvektig (Generalities; OBESITY**) og at jeg tenkte at smerten i bakenden kunne ha vært forårsaket av hennes vekt. En dag nevnte hun at hun kunne ibland svett noe enormt. Hun sa at hun kunne bare sitte helt rolig på en stol og at svett bare rente rett og slett av henne og drypet på gulvet. Jeg husker at jeg begynte å slå opp flere steder på måfå og oppdaget en rubrikk hvor Kali bichromicum står helt alene i treddegraden (Perspiration; PROFUSE; sitting quietly, while***). Jeg husker bare at jeg ga midlet og at det kurerte.

De store keynote som leder til midlet er for det første, selvfølgelig, smerter i små områder som kan dekkes med fingertuppen, (Extremity Pain; SORE; spots here and there***). Det andre er smerter som kommer tilbake hver dag på samme klokkeslett (Generalities; PERIODICITY; neuralgia every day at same hour***).

Smerter som vandrer rundt i kroppen. Plutselig forsvinner smerten i håndleddet og er umiddelbart erstattet av smerter fra eks. i hoften, smerter som flytter seg diagonalt. Men kanskje den meste pålitelige ledetråden er revmatisme som alternerer med katarr (Extremities; PAIN rheumatic; alternating with gastric symptoms,*** // PAIN rheumatic; alternating with diarrhoea** // PAIN rheumatic; alternating with pulmonary troubles ***).

Det er ikke helt uvanlig at Kali bicbromicum er midlet som dykker opp når man repertoriserer ishias. Ishias som er verre i varmt vær, eller ved værforandringer, verre på venstre siden. Som Rhus toxicodendron ishias som er bedre av bevegelser, men i motsetning til Rhus er Kali bichromicum verre av trykk. Kanskje mest påfallende er at smerten er bedre av å bøye knee eller hofte leddet (Extremities, PAIN, lower limbs, sciatica, flexing leg amel**). Smertene pleier å vær på utsiden av låren. Ishias smerter som vandrer og som kommer og går brått (Extremities, PAIN, lower limbs, sciatica, suddenly, come and go***), det står egentlig Kali bromatum i repertoriet, men det må vær en feil, Kali bicbromicum er det som burde stå der.

Til slutt vil jeg si en del om de mentale symptomene. Kent sier at vi ikke har noen mentale symptomer av betydning, som oppsummering kan man si at det er mennesket som liker seg best alene, kan t.o.m være misanthropisk. De kan være "timid" og redde mennesker, særlig nmisliker de store folkemengder, vi ser også at de har hukommelsesproblemer og de virker lut lei arbeidet sitt (Business averse to*, //incapacity for* // INDIFFERENCE, to business affairs**) (WORK, mental aversion to **).

Jeg tviler på at det er noen gang at de mentale symptomene som vil lede til midlet. Withoukcas sier at Kali bicbromicum er en meget stengt, reservert menneske type, de er meget dyktige og ordentlige (skikkelige), men samtidig er de stive. De er tradisjonelle og konservative, de lever livet som om de går på et spor, elsker rutiner og regler, de er forutsigbare, materialister. De liker seg best alene og behøver ikke selskap. Withoukcas sier at det kan til og med hende at Kali bichromicum ikke gidder å åpne døren når noen ringer på. Han sier at et nøkkel ord for midlet er TRANGT. (Narrowness).

Trangt på det fysiske plan; vi har sett at det oppstår fortetting i de små kanalene i sinus og i leveren, ellers synes jeg at tranghet ikke er så utpreget, selvom Kali bichromicum opplever en sammensnøring i magen tidlig på dagen (Stomach; CONSTRICTION; morning**) og det kan føles som om det ligger igjen urin i urethra etter vannlating (Urethra; SENSATION; urine, remained in, after urinating, as if**).

Smerter i små prikker som kan dekk med med fingeren, vandrende smerter, alternering mellom katarr og andre symptom, pizzaost, utstansede sår, og bihulebetennelser. Typisk bihulebetennelse hos Kali bicbromicum begynner med store mengder av neseutsondring, utsondring som blir tykkere etterhvert og stanser til slutt opp, da kommer hodepinen og tette ører (jeg holdt på å glemme; smerter i øret som sprer seg til munnen ;Ear PAIN, extending, mouth, roof of *). Smerter ved bihulebetennelse sitter som oftest under øynene (zygoma).

KALI BROMATUM.

Kent har hoppet over Kali bromatum, han nevner det ikke en eneste gang i hele sin M.M.. Grunnen til at jeg allikevel vil ta det opp er fordi det er et middel som har vist bra resultater i bekjempelsen av akne. Akne er en av de plagene som pasienter oppsøker oss for og det er et problem som er veldig motstandsdyktig mot behandling.

Kali bromatum har blitt mye brukt i skolemedisinen, fordi man trodde at det kunne kurere epilepsi, det viser seg at ingen noen gang har vært kurert for epilepsi med dette middel, men det lindrer ganske effektivt hvis man er villig til å øke dosen gradvis ... og få kviser!.

Det er denne type av behandling som har gitt de fleste symptomer som er registrert i prøvningen. Det er slik at nesten alle de som tok Kali bromatum utviklet ganske raskt typiske akné på ansiktet og skuldrene, og senere på leggene. Allen bruker hele 4 tettpakkede sider for å beskrive alle de forskjellige type av akne. Som oppsummering kan jeg si at det dekker alle de forskjellige "vanlige" akne. Det er verdt å merke seg at Kali bromatum er et av de få midlene som, uten tvil, har forårsaket akne utbrudd hos nesten samtlige prøvere (de fleste var helt ufrivillige). Mange av de andre midlene som finnes i rubrikken (Face ERUPTION ; acne**) er kommet dit som følge av klinisk erfaring. Bordland sier at Kali bromatum kurerer alle akne hos mennesker som er "gode og runde" dersom ingen andre midler er indikert. Bordland sier også at det gir gode resultater hos kvinner som får akne i samband med menstruasjoner.

Kali bromatum har ikke bare vært misbrukt på pasienter med epilepsi, men det har blitt gitt i store doser til de innsatte i engelske fengsler, fordi det virker beroligende og fjerner seksuelle lyster. (Male Genitalia; SEXUAL PASSION; wanting***). Det er ganske ironisk at midlet har blitt brukt for å bedøve kriminelle fordi Kali bromatum påvirker det mentale på en helt unik måte.

For noen år tilbake hadde jeg gleden av å treffe Andreas Bjørndal ved flere anledninger og hver gang kalte han meg for Kali bromatum, da jeg spurte ham hvorfor han gjorde det, sa han bare at jeg måtte studere min materia medica. Jeg gjorde det, men ble ikke noe klokere. Neste gang jeg traff ham kalte han meg igjen Kali bromatum, den gangen forlangte jeg en forklaring; jeg har da ikke kviser jeg!. Han sa at det var pga. mine sko. Det er så at på den tiden brukte jeg bestandig hvite sko, og han sa at det er typisk for mafiafolk å bruke hvite sko, mer ville han ikke si.

Mafia er en stor familie og det vanlige i den familie er at man ender med å bli skutt av en eller annen bror. Så Kali bromatum føler seg forfulgt og opplever at han blir utsatt for fare fra et familiemedlem. (Mind DELUSIONS; persecuted, that be is* // DELUSIONS; danger, impression of; from bis family*). Denne persekusjonsmani, hvis man kan kalle det det, kan vokse til det stadium hvor han føler at alle er ute etter ham, det klassiske syndebukk syndromet som er skildret i rubrikken (DELUSIONS; vengeance, thinks be is singled out for Divine***). Gud som sitter i himmelen, ser ned på sine skapelser og han er forferdelig skuffet over å se hvor ondskapsfulle menneskene er. Han vil gjeme ødelegge hele greia, men det har han ikke hjerte til, så han peker ut et menneske for å hevne seg på det; og det er Kali bromatum.

Det hersker fullstendig forvirring i hjernen til Kali bromatum, alt gjelder sammensvergelse, krim og død. Regningen for husleien er en sammensvergelse mot ham (DELUSION; conspiracies against her father, though the landiord's bills were;*).

Han tror han har begått en kriminell handling og livet hans er truet, at broren er død, at barnet er dødt (DELUSIONS; crime; about to commit a* // DELUSIONS; thieves, that he has been accused of robbing* // DELUSIONS; murder; thinks she is about to, her husband and child* // DELUSIONS; brother fell overboard in her sight* // DELUSIONS; dead persons; that ber child was dead* // Mind; DELUSIONS; life; is threatened*).

Man kan godt lure på hvordan man skal anvende et slikt middel; Jeg hadde en pasient som kom for migrene, det som var spesielt med ham var at han hadde et ekstremt hat for fremmede. I begynnelsen trodde jeg han fleipet, men jeg fant ut at han mente alvor; han var fullstendig fiksert på fremmedhat, han brukte hele sin tid på det, pratet ikke om annet, i sin fritid reiste han til byen for å provosere fram en konfrontasjon.

Jeg ga ham flere midler, men det hjalp ikke, så jeg mistet pasienten.

Senere fikk jeg anledning til å spørre Paul Mundy, en engelsk homeopat, hvilken rubrikk han bruker for folk som persekuterer andre.

Han sa at jeg må tenke på polariteten; de som forfølger føler seg forfulgt!. Da er Kali bromatum plutselig et middel som er temmelig aktuelt i mange tilfeller.

Jeg har også opplevd at gjeldsoffre, eller folk som har økonomiske problemer, føler at alle er ute etter dem med disse regningene og krav og morarenter; det er tydelig at banken er ute etter å knekke dem.

Forleden dag spurte en kollega meg hvordan han skulle repertorisere følgende symptom. Det gjelder folk som er redd for tyver, og for å gjøre det vanskelig for tyven gjemmer de ting i huset, mange små ting blir gjemt på lure steder i huset; smykkeskrinet ligger under oppvaskmaskinen, men den mest verdifulle ringen er ikke i skrinet, den henger bak gardinene på soverønnen, nøklene til skrinet er limt inn i

bind 7 av leksikonet, sølvtøyet er i fryseren emballert i avispapir i en pose hvor det står skrevet "FISK" med store røde bokstaver, osv.. Problemet er at de samme menneskene har dårlig hukommelse slik at de aldri husker hvor de har gjemt tingene.

Jeg tenkte vi får se på rubrikken (Hides thing;) men der er det bare Belladonna, i subrubrikkene under "Forgetfull" er det heller ingenting middel som hjelper i dette tilfellet, så her må vi improvisere. Se på rubrikken ;(Mind; DELUSIONS; money; sewed up in clothing, is*); tror at pengene er sydd inn i klærne! Her har vi en luring som gjemmer masse rart på forskjellige steder.

Et annet symptom som de fleste av oss har opplevd en eller annen gang er at du plutselig føler at du har opplevd det øyeblikket en gang før, den såkalte "Deja vu" opplevelse. Så vidt jeg vet har vi bare en rubrikk for slikt ; (DELUSIONS; experienced before, thought everything had been*).

Jeg vet ikke kanskje jeg spekulerer litt for my her, men jeg føler at det er verdt å stifte bekjentskap med midlet. De har problemer med hukommelsen og det kan være så til de grader ekstremt at de ikke husker hvordan man prater (Mind; APHASIA **). De har også en tendens til å være veldig søvninge, så pass at de sovner der hvor de sitter; (Sleep; FALLING; sitting**), vi ser at det er Nux vomica som dominerer rubrikken, men hos Nux er det mest om kvelden, helst foran fjernsynet at han sovner, Kali bromatum sovner når som helst. Cinnabaris sovner, klokka I 1, mens han hører på forelesning (Sleep; SLEEPINESS, forenoon I 1 am, while listening to a lecture).

De fleste Kali bromatum er overvektige og daffe, men de har en viss rastløshet uttrykt ved at hendene og føttene er i stadig bevegelse, iblant kan det være ufrivillige rykning. De klager over at hendene og føttene blir numne (Generalities; NUMBNESS; externally; whole body***). Nummenheten er ikke bare i hendene og føttene, men også i halsen slik at de kan stikke fingrene langt ned i kjeften uten å reagere (Throat; NUMBNESS.** // Larynx; INSENSIBILITY of larynx**).

En keynote for midlet er at de leker med fingrene og vrir hendene som om de vasker seg. (Mind GESTURES; plays with his fingers* // wringing the hands* // Extremities; RESTLESSNESS; Hand***).

Som sagt tidligere har midlet vært mye brukt i gramdoser for å dempe epilepsi, men gramdoser har aldri kurert epilepsi. Bordland derimot påstår at den potenserte Kali bromatum kan kurere viss typer epilepsi.

Epilepsi som er knyttet til menstruasjon, anfall som kommer i løpet av menstruasjonen eller som er tett knyttet til den, Bordland sier at han aldri har kurert epilepsi hos kvinner med det midlet når denne relasjonen ikke var tilstede. For at midlet skal virke må anfallene også bli etterfulgt av hodepine. Bordland sier at han har brukt midlet på barn som ikke greier seg på skolen, de virker uintelligente, han nevner at de minner om Pulsatilla, men at de har en grovere hud. I den sammenhengen vil jeg vise til rubrikken for trøtthet i håndleddet mens man skriver (Extremities; WEAKNESS; Wrist; writing, while**).

I følge både Farrington og Allen er Kali bromatum et utmerket middel for "Night terrors in children", barn som bråvåkner midt på natten og er vettskremte og skriker av redsel, hele kroppen skjelver, det finnes

rykninger, ansiktet er knall rødt og pupillene er utvidet (Belladonna ? Stramonium?).

Farrington anvendte midlet for søvnløshet, enten med de tidligere nevnte "delusions", depresjon og til og med selvmordstanker, eller med en nervøs irritasjon i hele kroppen som gjør at pasienten kan kun finne fred når han holder på med noe. (lekker med fingrene, går i sirkler osv). Vanlig søvnløshet blir ikke kurert av Kali bromatum dersom forbedring av bevegelse og aktiviteten ikke er tilstede.

Vi har nevnt midlet tidligere i forelesningen om astma hos barn og jeg viser til det avsnittet for ytterligere opplysninger om midlet.

En annen keynote er fra kvinnens genitalia, nemlig smerter i eggstokken ved seksuell opphisselse: (Female Genitalia; PAIN; Ovaries; sexual desire, during**). Et annet tilfelle hvor midlet er tenkelig er når livmoren, etter en fødsel eller abort, ikke går tilbake til sin opprinnelige størrelse rubrikken er (Female Genitalia; SUBINVOLUTION***).

Det finnes en rubrikk hvor Kali bromatum er angitt i tredje graden, men hvor det burde egentlig ha stått Kali bichromicum istedet (Extremity Pain; LOWER LIMBS; sciatica; suddenly, come and go***).

Avslutningsvis vil jeg nevne et merkelig symptom som faktisk ikke er så uvanlig, det er nemlig at de begynner å skjelve på hendene og eller føttene eller til og med hele kroppen hver gang de skal gjøre noe. (Extremities; TREMBLING; something is to be done, when*** // Generalities; TREMBLING;'something is to be done, when***)

Det er litt merkelig at det er det eneste midlet i rubrikken.

BROMIUM.

Brom og kvikksølv er de eneste to grunnstoff som blir flytende ved romtemperatur. Brom står helt til høyre i den periodiske tabellen og danner den såkalte halogen gruppen sammen med fluor, klor og Jod. I samme høyde på den andre siden av tabellen finner vi natrium vis a vis klor og kalium vis a vis brom. Disse grunnstoffene er sterkt tiltrukket av hverandre. Koksalt, natrium klorid eller Natrium muriaticum som vi kaller det i homeopati er en vanlig og meget sterk forbindelse, Kali bromatum er mindre vanlig, men forbindelsen er like sterk, og ikke minste like naturlig og forventet.

99% av jorden's bromreserve er å finne i sjøen; den enkleste husked keynote for midlet er (Respiration; ASTHMATIC; sailors as soon as they go ashore***). Det handler om sjøfolk som får astma når de kommer på land og blir bedre når de går tilbake til sjøs. Sjøluften inneholder mer brom en landluften, kan Bromium kurere astma? Brom som de andre halogener er en meget aggressiv gass, det står i leksikon at man dør etter to, tre timer hvis man blir utsatt for luft som inneholder brom i 10 ppm, hvis jeg regner riktig tilsvarer det 0.001 % brom i luften.

Luft forurenset med brom forårsaker først nysing når man puster inn (Nose; SNEEZING; inhaling, from*). Deretter begynner det å brenne under huden på tungen (Mouth; PAIN; burning; Tongue; under surface*) og tannkjøttet blir steinhardt (Mouth; INDURATION inside of cheek; Gums*).

Huden i halsen blir angrepet og blir erodert (Throat; EROSION*), det dannes membraner som sprer seg ned til stemmebåndene (Throat; MEMBRAN'E; extending to; larynx*).

Svimmelheten har kanskje begynt omtrent nå, det er verre når man ser på vann ovenfra, som når man går over en brygge (Vertigo; CROSSING; a bridge*). Luftrøret føles kaldt når man puster (Larynx; COLD; sensation on breathing***) og halsen snører seg sammen (Larynx; CONSTRICTION; Throat-pit***). Pusten forårsaker skrapelyder som om man sager over en planke (Respiration; RØUGH; sawing***). Hosten kommer i raskere og raskere anfall helt til man kveles idet man svelger (Cough; PAROXYSMAL; suffocation, suddenly on swallowing***).

Hvis midlene ikke kan drepe så kan de ikke kurere heller, dess raskere de dreper desto raskere helbreder de.

Vi bruker ikke Bromium så ofte i homeopati nå lenger, før i tiden var Bromium det første midlet for difteri, og gamle bøker legger storvekt på det. I dag er alle vaksinert mot difterie og midlet er i ferd med å gå i glemmeboken.

Allerede på Kents tid hadde Bromium mistet en del av sin popularitet, som de første linjer av Kent's forelesning om midlet vitner om. La meg oversette og komprimere hva han sier: "Bromium er et av rutine midlene for alle de som velger midlet på grunnlag av diagnosen. Om det er difteri, eller krupp, prøver vi Bromium, hvis ikke det virker da prøver vi noe annet. Men Bromium er så sjelden indikert at de fleste homeopater har gitt opp midlet og betrakter det som fullstendig ubrukelig."

Jeg har brukt midlet fire ganger med imponerende resultater. Den første gangen var for to år siden, en dame som hadde hyppige hodepinen. Hun hadde lyserødt hår, lit god og rund, veldig morsom, ekstremt kjapp i replikken, rødmet i ansiktet for et godt ord, bluferdig, selskapssyke, trivdes best i store folkemengder, kunne bli voldsomt sint og gråte etterpå.

Over flere måneder ga jeg 1m doser av Belladonna, Calcarea carbonica, Belladonna, Phosphorus, Belladonna, Pulsatilla, Belladonna, Belladonna. Uten noe vedvarende bedring, selv om Belladonna hjalp i akutt.

Til slutt tenkte jeg, glem hele mennesket og konsentrere deg bare på hodepinen, sant nok en merkelig holdning, men er det ikke at det hender man ikke ser skogen på grunn av trærne? Hodepinen satt bestandig på venstre side, ble verre av sol, bedre av å ligge i mørket, bedre av å ligge på høyre side, verre av varme, verste når menses begynte.

Det begynte på siden, spredte seg mot øyet, satt bak øyet og over øyet, spredte seg deretter til ansiktet, alltid bare på den ene siden. Melk forårsaker hodepine, hun tålte ikke melk i noen form, ikke i frokostblanding, ikke teen, ikke en gang bløtkaker kunne hun spise. Her er noen av rubrikkene jeg brukte.

(Head PAIN; side, left*** / Head PAIN; menses; before; commencement of, at* / Head PAIN; milk, after drink* / Head PAIN; Forehead, in; extending; cheeks, to* / Head PAIN: Sides; extending; to eye* / Head PAIN; Sides; left; lying; on right side amel.* / Head Pain, Sides; milk, after**).

Jeg begynte å lure på hvorfor jeg ikke hadde gitt Bromium før!

Hun sa "Hodepinen sitter over nesens, det presser så fælt, som om hjernen prøvde å komme ut gjennom nesens" Jeg var fremdeles usikker, så jeg leste alt jeg hadde av M.M. om Bromium, jeg fikk min belønning i Clarke hvor det står "(...) pressure in forehead which seems to be pushing the brain down and out at the root of the nose.". Da ga jeg midlet 1 m, single dose. Det kurerer ikke bare hodepinen, men forandret livet hennes på flere plan. (da jeg traff henne et par år senere hadde hun skilt seg fra hennes mann som hun egentlig aldri hadde vært forelsket i, og levde nå sammen med en mann hun er forelsket i).

Senere behandlet jeg datteren hennes for astma, begynte med Natrum sulphuricum, men det hjalp ikke, Pulsatilla hjalp litt bedre. Bromium er i to av de rubrikkene jeg brukte for å velge Pulsatilla (Hoster når hun løper = Cough; EXERTION; violent**) og (hoster når hun blir varm = Cough; HEATED, on becoming**). Som mor som datter? Hvorfor ikke. Bromium D30 hjalp bra, etter å ha repetert to ganger over en to til tre måneders periode ble hun kurert.

Jeg hadde et annet astma barn som fikk Bromium D30 som første middel, repetert 2, 3 ganger og hun ble rask bra.

Siste gang jeg brukte det var nå sist sommer(93). Jeg kaller henne Jeanette, 6 år gammel, astma hos begge foreldrene, oldefar død av tuberkulose. Jeanette er født med utpreget gulsot (Natrum sulphuricum.)

Hostet siden hun ble født, tørr hoste dag og natt, hoster så hun brekker seg, men kaster ikke opp (bruker Ventolin og Lumidal). Alltid snorket fælt om natten (Opium?Lac-caninum?"), da hun var 3 år fjernet de mandelen pga snorking, sluttet å snorke, men ikke å hoste.

Etter å ha fjernet mandelen begynte hun å få lungebetennelse (Fikk penicilin), lungebetennelse kom hyppig, opptil seks ganger på et år. Det er alltid samme mønster; begynner å nyse dagen før opptil 7 ganger i ett anfall!.(nysing i begynnelsen av forkjølelse burde alltid få deg til å tenke på Natrum muriaticum.) Om kvelden snørrete, dagen etter puster hun tungt om morgenen, surkling i brystet, feberen stiger raskt i løpet av dagen, doktor, penicilin, bra etter 3 uker. Men hosten slutter ikke.

Jeanette er en vakker liten jente, blid og skarp; hun spurte meg hva jeg het og kalte meg lan deretter (med korrekt uttalelse). Hun oppførte seg pent, lot mamma og jeg prate, men hun kommenterte eller kompletterte noe av det mamma sa, for eks. "Mamma husk å si at jeg er alltid tørr på leppene" (Phosphorus?). Hun valgte ut et gult ark av en bunke og lånte fargeblyanter for å tegne fire mennesker under en blå himmel. Da hun var ferdig skrev hun navnet sitt med store bokstaver over hele arket og ga meg tegningen (barn flest er gjerrige med tegninger).

Hun fortalte meg at hun deler rom med søsteren som er et år yngre, noen ganger jager hun søsteren ut av rommet fordi hun skal rydde (Natrum muriaticum?). Da jeg spurte, sa hun at det gjør ingenting om hun får en flekk på buksa, hun går i barnehagen med den på for det.

Hun bemerket at det var alt for mange "baby leketøy" på mitt kontor. Da jeg spurte henne om maten, sa hun at yogurt er best (Natrum sulphuricum?), pommers frites og kylling er godt men "fett legger jeg på en annen tallerken, alt som har med fett er ikke bra"(Pulsatilla?)

Mamma fortalte at hun hadde hatt ørebetennelse opptil flere ganger pr. år, da får hun penicilin. Halsbetennelse ikke så ofte, men et par ganger pr. år helt sikkert, penicilin selvfølgelig. (Det begynner å bli mye penicilin dette her. Sulphur? Penicilin.200 ?).

Mamma fortalte at hun aldri løper fordi løping forårsaker hosting (Pulsatilla).

Hun hoster jevnt sommer som vinter, men får oftere lungebetennelsen om sommeren, nesten aldri om vinteren (?). Om natten ligger hun opp på dynen. Alltid førstemann oppe i huset (Sulphur - Phosphorus?). Jeanette prater i søvne og det gjør også søsteren slik at ifølge mamma "de holder en samtale igang seg i mellom hele natten "(Belladonna?).

Da jeg "grillet" mora videre sa hun at hosten er verre av støv, de har faktisk måttet fjerne teppene i hele huset, det hjalp lite. Hun kan begynne å hoste bare av å ta på en bamse. Hun er desidert verst om sommeren.

Vi skilte lag og jeg repertoriserte, kom opp med Pulsatilla og Sulphur og overraskende nok Natrum muriaticum, men jeg hadde ikke med bedre om vinteren, verste om sommeren, verre av støv. Rubrikken (Respiration: ASTHMATIC; dust, from inhaling; Poth.) Jeg slår opp i Clarke som sender meg videre til Ictodes hvor første linjen på mentale symptomer lyder. "Sint, heftig, anlegg for å motsi. (..) Går inn i den sykes rom uten å banke på, hører ikke på pasienten". Det er ikke Jeanetten min! Jeg liker ikke Pulsatilla her, griner ikke, koser ikke. Jeanette er alt for åpen for å være Natrum muriaticum, da sitter jeg igjen med Sulphur, men ingen hudutslett, ikke begjær for sukker og fett, og ingen Sulphur adferd.

Men jeg hadde fordelen av å ha lest Bromium flere ganger, jeg siterer fra Kent. "Det er et trekk som går gjennom alle Bromium tilstander; man finner det hos mennesker som blir syke av å være opphetet.(...) plager som kommer om natten etter en meget varm sommerdag(..) Flere sider senere (...) Pustebesvær med surkling gjennom hele brystet. Bronkitt og lungebetennelse. Bromium er ofte det rette midlet for kikhoste som herjer om våren når dagene begynner å bli varmere. Hosten er øyeblikkelig verre av støv. Det å ta ned gamle bøker fra hyllen forverrer. Nysing, heshet, irritasjon i pusteorganene av å plukke opp og handtere støvete gjenstander."

Så jeg ga Bromium Im single dose. Da mora kom tilbake etter en måned hadde hun et stort smil fra øre til øre og hun koste seg fælt da hun fortalte at: "Jeanette har ikke hostet en eneste gang siden hun fikk midlet".

Jeg har nettopp ringt henne for å spørre hvordan det går etter seks måneder og hun er fremdeles helt bra. Det pussige var at lille søsteren var med ved siste besøk, og mora sa at søsteren var sengevætere, tisset på seg tidlig på natten; altså "first sleep". Jeg tittet på fingrene og sant som det er, der var de; vortene langs neglene, så jeg ga et middel der og da, rett fra hoften, fordi vi ikke hadde tid. En dose 200. Hvilket middel ga jeg?.

Men da jeg nettopp ringte spurte jeg også mora om sengevæting, hun svarte "Nei det er ikke noe bedre, men vortene er borte, forsvant etter et par uker, hvordan klarte du det egentlig?

The Magic of the single dose !

Jeg kan desverre ikke bruke mer tid på det ellers så sjarmerende middel, jeg håper jeg har vist at midlet ikke er "helt ubrukelig", at det kurerer hodepine når det er indikert og at det kurerer ikke bare astma hos gamle sjøfolk som kommer hjem fra reise, men at det kurerer også astma hos barn, når det er indikert.

En hovedkarakteristikk for Bromium er at det gjøre at kjertlene hovner opp og forblir hovne og etterhvert steinharde (Face; SWELLING; parotid gland; exanthemata, after*** // Face; SWELLING; submaxillary glands; left***). Det samme gjelder for mandler og kjertlene under armene og ikke minst kvinnebryster og mannens testikler.

Hos kvinner ser vi oppsvulming av eggstokkene, mest på venstre side og før eller i løpet av menses (Genitalia Female; SWOLLEN; menses, before*). Før vi forlater genitalia vil jeg peke på at Bromium er et av midler for kvinner som ikke kan ha glede av samleie, hvor orgasmen lar vent på seg eller til og med er helt fraværende (Genitalia Female; COITION; orgasm, wanting**). Et annet merkelig symptom som har den kliniske benevnelsen "physometra" er at de slipper luft ut av vagina (Genitalia Female; FLATUS from vagina***).

Det er også et viktig middel for folk som er plaget av kronisk snue (Nose; CORYZA; chronic, long-continued*** // Nose; CORYZA; obstinate, with soreness beneath nose and on margin of nose***). Det blir ofte til at nesen blir sår og at det utvikler seg kroniske sår med skorper rett under neseborene.

Midlets "senter of action" er dog utvilsomt de respiratoriske organer, fra nesen helt til lungene. Kanskje en keynote er at de er veldig bevisst på luften de puster inn, den gir en kald følelse (Larynx; COLD; sensation on breathing***). Alt i alt kan man si at innåndning er et problem, for eks ved pustebesvær er det lettere å puste ut, men vanskelig å puste inn (Respiration; DIFFICULT; inspiration**), mens Chlorum som er klor, altså en annen halogen, har mest besvær med å puste ut. Den kalde innåndningens effekt kan også føre til skjelving ved feber (Chill; SHAKING; inspiring, on***). Bromium som ellers er et varmt, plaget av varme, kan ha deler av kroppen som blir veldig kald for eks. (Extremities; COLDNESS; Forearm; icy cold***).

Når det gjelder luftrøret og lungene vil jeg bare minne om at brom gass dreper ved kveling, at det er midlet som var brukt rutinemessig for difteri og for krupp, særlig krupp som er utløst av varme (Larynx; CROUP; heated, from being***). En keynote for bruken ved krupp er også at barnet forlanger å bli båret, ikke bare båret men båret raskt (Mind; CARRIED desires to be; in croup* // CARRIED, fast*). Bromium i allmenhet liker raske bevegelser og det er en vesentlig forskjell mellom Bromium og Pulsatilla.

Surkling i hele brystet som flere midler, men også surkling i selve larynx (Larynx; RATTLING; Larynx***) slik at stemmebåndet blir påvirket og stemmen blir utydelig (Larynx; VOICE; indistinct***)

Nå det mentale; siden jeg egentlig tok opp midlet for å vise hvilket rolle Bromium spiller i Kali bromatum forbindelse. De pasienter jeg har sett var alle livlige og til og med raske i hodet (Mind; WORK; desire for mental**). Merkelig er det bevist at det symptomet er et primær symptom dvs. et symptom som kommer først under prøvning. Akkurat

som med alkohol som gjør en livlig og vågal om kvelden og helt "kaputt" dagen etter, begge symptomer er forårsaket av alkoholen, første primær effekt, senere sekundær.

For Bromium går primæreffekten over til en voksende fortvilelse. Det første man merker er at man mister befatningen, ved ikke helt hva som foregår rundt seg (Mind; DISCONCERTED* bare to midler i rubrikken). Det er i sekundæreffekten at man tydelig ser likheter med Kali bromatum. I den fasen kan midlet minne om Phosphorus som ser ting som kryper frem fra bak hjørnet, hos Bromium er det slik at han forventer at slikt skal skje (Mind; DELUSIONS; spectres, sees; evening, feels as if spectre would appear*).

Senere kan han minne om Stramonium, fordi disse syner begynner å komme plutselig, alle mulige rare greier som plutselig spretter opp fra gulvet (Mind; DELUSIONS; jumped up on the ground before her, all sorts of things*).

De blir mistenksomme, usikre og redde. Her ser vi tydelig Kali bromatum's forfølgelsesmani som begynner å ta form. Han tror bestandig at det er noen bak ham (Mind; DELUSIONS; people; behind him, some one is*). Han blir redd for at det er noen bak ham (Mind; FEAR; behind him, that someone is*). Han er ikke bare bak ham, men han er like bak ham, nå er han helt inn på og titter over skulderen (Mind; DELUSIONS; shoulder, thinks people are looking over his* // Mind; DELUSIONS; strangers; looking over shoulder*).

P.S. igår etter at jeg ble ferdig med å skrive disse notater, ringte en pasient fordi hun er blitt plaget av eksem. Hvor? Bare på albuen, ingen andre steder. Tank overføring?. Sammentreff ?

KALI CARBONICUM.

Kent begynner sin forelesning om Kali carbonicum slik; "Kali carbonicum pasienten er vanskelig å studere, og selve midlet er vanskelig å studere. Midlet er ikke så ofte brukt som det skulle ha vært, og grunnen til det er at det er et kompleks og forvirrende middel. Det har mange motsatte symptomer og symptomer som forandrer seg stadig, midlet passer for pasienter som ikke forteller om alle symptomer og som har mange diffuse og upresise symptomer."

Margarett Tyler sier " Kali carbonicum er ikke, den type av pasienter som vekker entusiasme hos terapeuten."

Bordland; "Av alle Kali midler er Kali carbonicum det vanskeligste å få tak på, med mulig unntak av Kali phosphoricum, derimot selv om det er det vanskeligste er det også det mest verdifulle."

Farrington avslutter sin bok "Clinical Materia Medica" med følgende ord; "Så du ser at Kali carbonicum er et middel som er indikert i en stor mengde sykdommer. Det er et middel som er neglisjert i praksis, av samme grunn som at mange andre midler er neglisjert, fordi den travle og uaktsomt terapeuten faller på rutine."

Og "Good old George" hva sier han da?. Mr. Vithoukas sier også "It is very important to understand Kali carbonicum" og han kommer til redningen med et enkelt ord "Kontroll"; lett som fett: Kali Carbonicum kontrollerer".

Jeg vil sitere, eller rettere sagt uttrykke på norsk, min forståelse av hva Vithoukas sier i et ganske stort utdrag fra hans bok "Stolen Essence".

"Kali carbonicum pasienter har en tydelig og utpreget personlighet; han forplikter seg til et dogmatisk begrep om plikt, han er pliktoppfyllende på en ufleksibel, i høyeste grad rigid måte. Det er en stiv tilstand hvor det mentale beholder jernkontrollen over adferd og emosjoner. Slike mennesker er tvunget til å se verden i svart eller hvit, feil eller rett, ordentlig eller galt. Utseendet og adferden er korrekt, stiv, ordentlig. Han eller hun er stoiske, klager aldri, dogmatiske, etter boken. I psykologien hadde Kali carbonicum vært den typiske "anal-retentive" typen. For slike mennesker er livet, solid, klart, uforanderlig, funksjonelt.

Slike mennesker blir ofte politimester, anklagende advokat, oversetter, regnskapsfører, arbeid hvor rutine, skikkelighet og pliktoppfyllelse er satt pris på.

Kali carbonicum er hyper mentale. Ikke mentale på en filosofisk måte, eller kreativ eller analitisk, men heller misbruk av det mentale som instrument for å kontrollere emosjoner og fysiske funksjoner. Kali carbonicums sinnelag er systematisk, skikkelig, rutineorientert. Han trives med svart/hvitt, "clear cut", veldefinert, dogmatiske situasjoner og funksjoner.

(...) Kali carbonicum har klare meninger om hva som er riktig, om hva som er den riktige måten å gjøre ting på, og han tolererer ingen fravikelse. Kona som er irritert pga mannens utroskap vil ikke angripe ham for dette, men vil heller krangle med ham om bagateller angående andre ting. Hvis en Kali carbonicum anklagende advokat er overbevist om at den anklagede er uskyldig, vil han ta saken opp med sin overordnede og tolererer ingen unnskyldning, som for eks at vi må ta politiske hensyn eller om at det er på tide å sette et eksempel; Kali carbonicum vil heller risikere sin karriere framfor å sette sin pliktoppfyllelse på spill."

Det er klart at en slik pasient ikke forteller mye om sine mentale og emosjonelle symptomer, han holder masken (Mind; DELUSIONS; masks sees*), han gir seg ikke; han har ben i nesa, så bare for moro skyld la oss titte på rubrikken (Nose; HARDNESS***), man kan si at midlet er "hardnakket" (Mind; DELUSIONS; neck is too large*).

Det er så mye kontroll at til og med livskraften har vanskeligheter med å bringe fram symptomer, og for det meste er det den nederste delen av kroppen som er påvirket, og de viktigste eliminasjonsorganer som lungene og nyrene.

Men hvordan skal vi studere et slikt middel.
La oss jukse og se på keynotene først;

STIKKENDE smerter som kniver.

Verst 3 am. fra 2 til 4 am.

Hovne øyelokk. Poser under og/eller over Øynene.

Astma bedre av å legge hodet på knærne. Eller bedre av å sitte rett opp, eller av å jynge fram og tilbake.

Fiskeben i halsen (from becoming cold; kunne Kali-c.)

Coition > (mister du kontroll ?).

I min begrensede praksis har jeg ofte opplevd at Kali carbonicum ofte dukker opp ved siden av Calcarea carbonica og Sepia i løpet av repertorisering når det gjelder kvinner. Hos menn ser man det som oftest sammen med Lycopodium og Nux vomica. Jeg har aldri vært fristet til å bruke det på barn. Det er min egen erfaring og dere får ta den for hva den er verdt.

For meg har det vært en hjelp for å zoomme inn på midlet et sted mellom Calcarea carbonica og Sepia for kvinner. Felles for alle tre er at de er arbeidssomme og pålitelige, Calcarea liker rutiner og Sepia er real, og på sin egen måte: ukorrupt. Alle tre har forverring etter samleie særlig hodepine og irritabilitet, alle tre er verre av å vaske seg, alle tre er utmerkede midler for vond rygg.

Kali carbonicum og Calcarea har begge en tendens til overvekt og begge fryser og svetter lett, begge har smerter i knærne (Extremities; PAIN, Knee, rheumatic***), og begge midler opplever engstelse i magen (Stomach; APPREHENSION**). Kali carbonicum våkner klokka 3, Calcarea er ofte søvnløs etter klokka 3. Begge midler blir svimmel når de snur seg rundt.

Sepia har felles med Kali carbonicum mange symptomer knyttet til livmoren, særlig før menses (Abdomen; PAIN menses before*** // Genitalia female, bearing down, uterus, menses before**) og begge er plaget av hodepine før menses som sitter i venstre tinning (Head Pain; TEARING; Temples; left***), men Sepia har som oftest lite og kortvarige blødninger mens Kali carbonicum får menses tidlig og blør mye.

Begge midler har hetebølger som går oppover, for Sepia mest på ettermiddagen og om kvelden, typisk for Kali carbonicum, og det er forresten det eneste midlet i rubrikken, er hetebølger med hjertebank (Generalities; HEAT, flushes of; palpitation, with***) I nesten alle tilfeller har begge smerter i ryggen, bedre av trykk (Back; PAIN pressure amel***), smerten sprer seg nedover i leggen hos begge midler, hos begge er smerten bedre av å ligge på noe hardt, som vi husker er Sepia bedre av å sitte med en bok mellom stolen og ryggen, mens Kali carbonicum har felles med Sulphur at han må sitte framoverbøyd (Back; PAIN sitting, erect*** // sitting, bent, has to sit***).

Sepia har likegyldighet eller aversjon mot sin familie mens Kali carbonicum må ha familien rundt seg, men vil samtidig behandle dem på en (unnskyld uttrykket) helt jævlig måte (Mind; COMPANY; desire for; yet treats them outrageously**).

Hos menn, Nux vomica, som forresten er en av Kali carbonicum's to komplementariske midler, har felles med Kali carbonicum irritabiliteten og overfølsomhet for lyder, særlig stemmer (Mind; SENSITIVE; noise, voices**). Begge er opptatt av at ting skal gjøres ordentlig, men Nux er mer ambisiøs, Kali carbonicum er mer som Calcarea: rutiner og greier.

Også som Calcarea og Sepia har begge midler en redsel for at de skal bli virkelig syke hvert øyeblikk, men det gjelder i høyeste grad for Kali carbonicum (Mind; FEAR; disease, of impending***).

Nux og Kali carbonicum har lett for å kvele og brekke seg når de renser halsen for slim (Throat; CHOKING; clearing the throat, when*** // Stomach; RETCHING; hawking mucus from fauces***).

Begge er verre etter å ha spist, kan være kvalme og føler seg alt for full (Stomach; NAUSEA; lunch; after** // Abdomen; FULLNESS, sensation of; eating; after***). Begge er utmerkede midler for hemoroider (Rectum; HAEMORRHOIDS; congested***). Begge har rivende smerter i sacral regionen (Back; PAIN; drawing; Sacral region***) og ikke minst må vi huske at også Nux vomica og Sulphur kan våkne klokka 3 om morgenen. (Sleep; WAKING; 3 a.m.***).

Likheten med Lycopodium begynner med tausheten om symptomene som de viser under intervjuet, men dårlig humør om morgenen har de også felles (Mind; IRRITABILITY; morning; waking, on***),

Begge blir plutselig mette så snart de begynner å spise (Stomach; FULLNESS, sensation of, eating, after; ever so little, after***), da blir magen oppblåst og føles stram, blir bedre av å gå, fordi da kan de prompe i fred og det letter også på smertene i ryggen (Abdomen; TENSION; walking; amel.** // Back; PAIN; pressing; Lumbar region; flatus, obstructed from**).

Begge har også smerter i leveren som sprer seg til ryggen (Abdomen; PAIN; Liver; extending; back, to***). og har lett for å få smerter i halsen hvis de blir forkjølet (Throat; PAIN; cold; on becoming***).

Begge har lungeproblemer med stikkende smerter i brystkassa og mer forstyrrende for oss er at begge puster lettere når de sitter med rak rygg (Respiration; DIFFICULT; sitting; upright amel.***).

Ischias verre av å ligge på den smertefulle siden (Extremity Pain; LOWER LIMBS; sciatica; lying; on painful side***). Rastløshet i ekstremiteten om natten og om kvelden før de legger seg (Extremities; RESTLESSNESS; night; bed, before going to***) og enda mer "strange and peculiar" er at de har felles med Medhorinum en hyper følsomhet på fotsålen som kan være så ille at de ikke kan gå ordentlig. (Extremities; SENSITIVE; Foot; sole***).

Etterhvert som man blir bedre kjent kan man finne ut at begge har et behov for å ha kontroll over begivenhetene samtidig som de begge ikke bare er timid i grunnen, men også at de er redd for bagateller (Mind; FRIGHTENED easily.; trifles, at***). Felles for begge er også at de vil være alene, men er egentlig redd for å være alene; Lycopodium vil at noen skal være i rommet ved siden av, Kali carbonicum vil være i fred men tør ikke være alene.

Begge har markert begjær for sukker. En forskjell er at Lycopodium som oftest er slank og stram (se Generalities; Lean) mens Kali carbonicum uten nødvendigvis å være fet eller tykk er på en måte litt oppblåst; en tendens til ødem, hvis du tar på huden deres føles det som om det er en pute under huden, legg særlig merke til ansiktet, nei men er det ikke poser under øynene?.

Jeg vet at alle disse sammenligningene med andre midler er slitsomt, men det er veldig nyttig ikke minst fordi det gir en repetisjon av midlene vi har gjennomgått tidligere, derfor legger jeg til at selv Hahnemann sier at Kali carbonicum ofte kan reetablere vanlige menstruasjoner når Natrum muriaticum er indikert, men ikke har oppfylt forventningene. Dere husker vel at Natrum muriaticum holder igjen og at det gjelder ikke minst menstruasjonen (Genitalia female; MENSES; delayed in girls, first menses;***).

Siden vi nevner Natrum muriaticum, og at den største keynote for Kali carbonicum er STIKKENDE SMERTER, blant annet i brystkassa mens de er utsatt for lungebetennelse, at smertene er verst når han puster og blir ellers utløst av bevegelse, hvilket middel tenker dere på da ... 1,2,3. alle samtidig ... Bryonia, selvfølgelig

For Bryonia er smertene utløst av bevegelse og egentlig kun av bevegelse, Kali carbonicum har smerter ved bevegelse, men også uavhengig av bevegelse, stikkende smerter mellom pustebevegelser også. Vi kan ikke si det for ofte, et middel kan ikke erstatte et annet, man må bli skuffet mange ganger før man lærer at modalitetene også må stemme, ikke bare lokaliteten og typen av smerten. Homeopatien er vanskelig, du må gå til bunns og være sikker på ditt middel, du må lære å differensiere hvis du skal gjøre førsteklases arbeid. Men som Tyler sier er det ikke det som gjør arbeidet interessant? Og innsatsen din blir mer enn belønnet når du treffer midlet og pasienten opplever en nærmest momentan forbedring.

Så la oss ta det igjen; stikkende smerter i høyre side av brystkassa ved lungebetennelse; Bryonia er "alright" så lenge han holder seg helt stille, verre av bevegelse, bedre av trykk, bedre av å ligge på den ømme siden, bedre av varme. Kali carbonicum har smerter uansett, med og uten bevegelse, meget følsom for trykk og til og med berøring, og bedre av kald eller i hvert fall verre av varm, nesten det stikk motsatte, flaks hva!

Lungebetennelse som sitter i nederste del av høyre side; (Chest; INFLAMMATION; right, lower løbe**) Kun tre midler og lett å skille fra hverandre; Mercurius svette som ikke lindrer, spyttøkning, vond lukt fra munnen, verre om natten, Phosphorus verre av å ligge på venstre side, tørr i munnen, tørre lepper, puster med magen og skuldrene, begjær for kald drikke, Kali carbonicum kan ikke drikke fordi pusten er så dårlig.

Men nå skal jeg slutte å tulle og heller prate kun om Kali carbonicum. Nei, i stedet vil jeg gå rundt det en gang til og prate om Kali carbonicum mens han sover. Du skjønner Kali carbonicum har behov for å holde kontroll ikke bare over begivenhetene, men også kontroll over seg selv, og når han sover da slipper han taket. Vi har allerede nevnt at han blir veldig rastløs før han sovner, symptom som han forresten har felles med.. ok, ok ..jeg gir meg. Rastløs før han sovner, men også rykninger idet han sovner (Generalities; twitching, sleep on going*** // Extremities; JERKING; Lower Limbs; sleep; on going to***).

Han holder igjen skjønner du, han er redd for å miste kontrollen, han er redd for..., ja hva er han redd for når han ligger der i sengen om kvelden (Mind; FEAR; lying in bed, while*).

Når han sover drømmer han mye, kvinner drømmer meget i tiden rundt mensene, og da kan drømmene dreie seg om å slippe seg løs (Sleep; DREAMS; amorous, menses, before**), mange forskjellige drømmer, men en drøm som er godt kjent for mennesket som alltid er så skikkelig er drømmer om opprør (DREAMS; riots*).

Og fremdeles prøver han, eller hun, å ta styringen, Kali carbonicum er hovedmidlet for folk som snakker høyt i søvne (Mind; TALKING; sleep, in***), de gråter i søvne også, men der har vi mange midler (Mind; WEeping, in sleep**).

Derimot har vi bare et eneste middel som roper om hjelp i drømmen (DREAMS; calling for help*). Det knuser mitt hjerte å tenke på disse menneskene som er så ordentlige, så skikkelige, så kontrollerte på overflaten, men som skriker om hjelp midt på natten. Andre ganger setter de seg plutselig opp i sengen og skravler en masse tull (Mind; SPEECH; nonsense; springing up while asleep, on*)

Bordland sier "de drømmer om sine venner, ofte om venner de ikke har sett på flere år, og etter drømmen hører de at vennen er blitt syk eller at de har vært ute for et uhell, dette er blitt bekreftet mange ganger. (DREAMS , visionary**).

Så nå ser at du Kali carbonicum ikke er så kjedelig allikevel og selvom de er strenge og behersket, har de faktisk et hjerte!

Kali carbonicum er fremstilt av en plante som er brent opp, Carbo vegetabilis er fremstilt av tre som er varmet opp i en oksygenfri atmosfære slik at den ikke brenner. I Carbo vegetabilis er all den opprinnelige karbon i behold, i Kali carbonicum, det eneste karbon som er igjen er det som har en sterk kjemisk binding med kalium, ellers er de akkurat like, så det er logisk at Carbo vegetabilis og Kali carbonicum er komplementariske midler.

Det gjør det lett for oss å huske at Kali carbonicum også er et middel med mye luft i magen (Mind; ANXIETY; lying, while; side, on; right, from flatulence*).

Et annet område hvor midlene kompletterer hverandre er lungene, om du går tilbake til notatene om Carbo vegetabilis kan du se at den lille jenta som holdt på å dø av engelsk syke, og som ble som revet ut av dødens klo ved hjelp av Carbo vegetabilis, senere ble styrket opp med Kali carbonicum.

Kent legger stor vekt på midlets irritabilitet, dets nervøsitet, dets overfølsomhet særlig ved uventet berøring.

Midlet er kjent for å skvette, Farrington sier at de skvetter når de ser fugler som flyr forbi, eller tror at de så en fugl som fløy forbi. (Mind; FRIGHTENED easily.; trifles, at***).

De er folk som når du ser dem i butikken før de har sett deg og du sier "Hey du!" og de hopper en halv meter fra bakken, dropper alt de har i hendene, tar seg på hjertet, lener seg mot veggen og sier "Oh! som du skremte meg, du må ikke gjøre sånt". Arbeidskolleger som jobber i et stort kontorlandskap med masse folk som flyr hit og dit bestandig, så kommer noen opp bak dem, setter fingertuppen på skulderen hans og han spretter opp i full alarmberedskap (Mind; FRIGHTENED easily.; touch, from**)

Kent forklarer at midlet er meget kilen, så du må ikke ta på dem uten å varsle dem på forhånd, og selvom om du sier i fra at "nå skal jeg ta pulsen din" hopper de ut av skinnet når du tar på håndleddet. (Mind; STARTING; touched, when***), mest av alt er de følsomme under føttene, tåler ikke en gang berøringen av lakenet om natten.

De er folk som er kranglete, fordi ingenting er riktig, de krangler om alt med alle, Kent understreker det ikke i sin forelesning, men han bruker et uttrykk som forteller alt; "quarrels with his bread and butter", krangler med sin brødskive. Tenk deg hva det betyr, ikke nok med at de krangler om ingenting, men også at de kan være voldsomme, ikke at de slår, men de skriker for ingenting (Mind; SHRIEKING; trifles, at***).

For eks. du har skjenket kaffe og du skal til å ta sukker i koppen hans "Nei, nei, Jeg skal ikke ha sukker!" skriker han, du får skikkelig så ørene flagrer og alle i kantinen snur seg for å se hva som skjer. Utbrudd helt ut av proporsjon, uventet, "out of character" det passer ikke med den ellers så ordentlige beherskede høflige vesen.

Vithoukas og Bordland poengterer at, overraskende nok, har disse menneskene lett for å la seg trække på, som om de ikke kan forsvare seg selv, ofte sier de ingenting når de blir urettferdig behandlet, eller anklaget for noe de ikke har gjort (Mind; WEEPING; remonstrated with, when**), men går heller til angrep på andre ting, de går rundt saken, unngår konfrontasjon. På en måte er de som Causticum, de reagerer sterkt når andre blir behandlet på en ukorrekt måte, på den annen side er de som Staphysagria som lar seg undertrykke. De har forresten de samme magekramper som sistnevnte middel.

Bordland som forresten var elev hos Kent og som er, skal jeg si arveprinsen i en lang uavbrutt tradisjon av engelske homeopater, gir oss et bilde av midlet som er ganske annerledes enn det vi får fra Kent.

Han sier at hovedinntrykket man får av midlet er at de er myke, de er ikke nervøse, men bleke, og litt overvektige. De blir veldig lett trøtt og da vil de legge seg.

La meg fortelle hva han sier om midlet, og der hvor jeg kjenner til en rubrikk som bekrefter Bordland's påstand vil jeg henvise til den.

"Den minste anstrengelse eller spenning sliter dem ut, og da får de en merkelig mental fortvilelse. De står opp om morgenen og vet at de har mye å gjøre. De begynner på en ting, og tenker med engang at de heller skulle ha gjort noe annet, så de dropper den første jobben og skynder seg å sette i gang med den neste. Ikke før har de begynt på den andre så kommer de på en tredje jobb, og nok en til, til slutt ender det med at ingenting blir gjort.(Mind; HURRY; occupation, in**)

De klager over at de mister ting. For eks. en mann forklarer at han aldri finner sine notater på kontoret, han er sikker på at han la dem på plass, men nå husker han ikke på hvilken plass (Kali bromatum?). I denne mentale tilstand blir de redd for at de er i ferd med å bli gal (Calcarea carbonica?). De blir mer og mer stresset og hopper over ord når de prater eller fullfører ikke setningen, osv. De blir irritert på seg selv og irritert over tingene rundt seg, og blir sjalu og mistenksom overfor de de arbeider med. Når de er i den fasen er det vanskelig å ha noe med dem å gjøre, de utvikler en merkelig hevngjerrighet.

En annen vanlig klage er at de blir utmattet av den miste anstrengelse enten mentalt eller fysisk. Hvis spenningen blir for sterk må de gå til sengs for et par dager før de kommer seg. (her tyder det på at Vithoulkas støtter Bordland; han har nemlig laget en ny subrubrikk hvor Kali carbonicum står helt alene; Mind; EXCITEMENT; altemates with; prostration**).

Disse menneskene er full av engstelser, redd for å bli gal, redd for å bli fattig, redd for framtiden og døden (midlet er ikke i rubrikk for disse spesifikke redsler som Bordland nevner, bortsett fra døden, men midlet er i mange rubrikker for Anxiety og Fear, jeg vil vise til to av dem; Mind; FEAR; trifles** // Mind; FEAR; disease, of impending***).

Sammen med angst utvikler de en tendens til å samle, hopper seg opp eller sparer på alt, Bordland bruker uttrykket "hoarding instinkt", det uttrykket innebærer ideen om at man bygger et gjerde rundt det man eier. Jeg har forresten en hund, som er en fullblods "border colly", altså en hund som avledd fram for å gjette, på mange måter har hunden den samme type adferdt som Kali carbonicum

Kali carbonicum er meget possessiv. De holder fast på alt. De holder på mannen selvom det virker som om de ikke liker ham. De holder fast på sine barn, selv når disse blir voksne og de gir dem ikke annet enn bekymringer (Mind; FEAR; alone, of being; die, lest he**).

De holder fast på penger og kan bli rett og slett gjerrige, men det stammer fra redselen for fattigdom. En annen ting som dukker opp med mental trøtthet er en følelse av ikke å strekke til, de føler at de har mislykkes. De blir beskjedne og kan ikke forsvare seg selv, blir de anklaget for en feil, særlig en feil de ikke har begått, avkrefter de det ikke, men bøyer bare av. Dette samsvarer ikke med det bildet Kent gir oss."

Som vi ser er Bordland helt klar over at han beskriver en annen Kali carbonicum enn den Kent gir oss. Jeg tok bryderiet med å sitere et så langt utdrag fra Bordland fordi jeg selv har sett (1993), hos en pasient som reagerte bra på Kali carbonicum, akkurat hva Bordland beskriver, og det var en god stund før jeg leste Bordland's beskrivelse. Siden da, har jeg sett det mange ganger (2002).

En siste mental besynderlighet er den som Kent beskriver merkelig nok under Stomach. Hva for noe et mentalt symptom under stomach?

Noen mennesker opplever emosjoner i magen, redselen, skuffelser, melding om dårlige nyheter osv. blir til smerter i magen; forventninger, gladmelding, gleden blir til dirring i magen (Stomach; NAUSEA; excitement, after***), depresjoner oppgitthet begynner med en syngende følelse i magen.

På side 748, kaller Kent disse menneskene "the solar-plexus individuals", han nevner fire middler; Calcarea carbonica, Kali-carbonica, Phosphorus og Mezereum, på side 628 forteller han om en av sine første pasienter. Denne pasienten opplevde frykt i magen, det viste seg at hver gang hun ble berørt på huden utløste dette en spenning i magen. (Stomach; APPREHENSION in; **). Tydeligvis var Kent ikke sikker på hvor symptomet hørte hjemme; (Mind; FEAR; stomach; arising from**)

Midlet er også meget følsomt for trekk. De tåler ikke at et vindu står åpent, selv om det er i den andre delen av bygningen. De er frosne, men til tross for det svetter de mye.

Nese katarr gir oss en viktig ledetråd, hør nå.

Nesen blir tett, masse gul tykk, men rennende utsondring.

Når han er i et varmt rom er nesen full, når han går ut i frisk luften, stopper utsondringen, og nesen blir tørr, da kommer hodepinen. Når utsondringen stopper, når nesen åpner opp, når han kan puste gjennom nesen får han hodepine og smerter i ansiktet.

Når han kommer tilbake inn i et varmt rom, begynner utsondringen på nytt, nesen er full og hodepinen forsvinner. Hvis det er trekk i rommet, stanser utsondringen, nesen blir tørr og smertene kommer tilbake.

Se hvor forskjellig det er fra Nux vomica som er potte tett i rommet mens nesen renner fritt i frisk luft.

Halsen gir oss også viktige symptomer, som tidligere nevnt "fiskeben i halsen" hver gang han er forkjølet (Throat; PAIN; stitching; cold, on becoming*** // splinter,cold, from becomming**).

Her kan midlet forveksles med Hepar sulphuricum.

Begge midler er ekstremt frosne (du husker at Hepar. tenner på alt) begge er overfølsomme for berøring, for trekk osv, begge midler har den samme hevelsen i kjertlene rundt halsen, den samme høsten, de samme lungeproblemene. Men Kali carbonicum har forverring mellom 2 og 4 om morgenen, hos Hepar kommer det senere, mellom 7 og 9.

Hos Hepar går halssmertene gjerne mot ørene, mens Kali carbonicum ofte har oppsvulmet ansikt (Face; BLOATED; between lids and eyebrows***), særlig over øynene (Face; SWELLING; eyes; above***).

Sant nok er Hepar et slemmere menneske, men vær ikke så rask dere, fordi det er ikke uten grunn at Nitric acid (hva den pesten ?) er et av de midlene som følger best etter Kali carbonicum.

Nå er vi kommet til lungene, og det er her at midlet vinner sine største seire. Kent nevner at Kali carbonicum passer for pasienter som sier "Jeg har aldri vært bra siden den lungebetennelsen."

Men det er for astma hos voksne at vi bruker det mest.

Arild Sunde forteller meg at alt i alt er Kali carbonicum et av de midler han bruker mest. Arild sier at uten tvil er Natrum sulfuricum det fremste midlet for astma hos barn, men Kali carbonicum er den fremste midlet for astma hos voksne.

Kent sier om midlet "hosten er en av de mest voldsomme hoster av alle de midler vi har i Materia Medica." (Cough; VIOLENT; night; 3 a.m.***).

Den forverringen tidlig på morgenen går gjennom midlet og er en av dets hovedkeynote, den andre keynote, og ifølge Hahnemann det meste karakteristiske trekk hos midlet, er de stikkende smertene.

Astma symptomene er mange (Respiration; ASTHMATIC; morning***). Vi ser at pusten er noe lettere når han sitter rett opp (Respiration; DIFFICULT; sitting; upright amel.***) og at pusten er noe lettere når han sitter framoverbøyd med hodet på knærne (Respiration; DIFFICULT; sitting; with head bent forward on knees amel.***).

Du kan si at de er det motsatte av hverandre, men er ikke det, det som Kent varsler oss om i sin innledning. Det bare viser også at midlet dekker mange astmasymptomer, men disse to modaliteter kan også forekomme hos en og samme pasient, vi ser at hosten er bedre av bevegelse (Cough; DRY; motion amel*), men kanskje det mest påfallende av alle astma

symptomene er at pasienten balanserer seg selv mellom en rett opp sittestilling og en stilling hvor hodet er presse mot knærne.

Han sitter der og får ikke puste og gynger fram og tilbake (Respiration; ASTHMATIC; rocking amel*). Og alltid er hosten en forferdelig voldsom hoste som gjør at slimet som hostes opp blir slengt ut av munnen (Expectoradon; FLIES forcibly from the mouth;*).

Kent sier at midlet vanligvis er indikert når problemet begynner nederst i lungene og gradvis utvikler seg oppover, det er ikke så ofte, sier han, at man bruker det når problemet begynner øverst i lungens apex. Han sier også at en slående karakteristikk er "coldness of the chest", merkelig nok kommer det ikke fram i repertoriet.

Kali carbonicum er også et viktig middel for smerter i ryggen, smerten er så ille at pasienten et fristet til å legge seg ned på gata når han går, som om det ikke lenger var mulig å holde ut. Igjen er smerten ofte verste rundt 3 om morgenen (Back; PAIN; midnight, 3 a.m.; driving him out of bed***).

Smerten sitter som oftest, men ikke utelukkende, nederst i ryggen og sprer seg nedover rumpa til langt ned på lårene:(Back; PAIN; Lumbar region, extending to, glutei museles and thighs***). Symptomene fra ryggen er mange, men klokka forbyr at vi bruker mer tid på det.

"The female has a great friend in Kali carbonicum" sier Kent.

Det gjelder ikke minst ryggen, ved graviditet og ved menstruasjon når smerten er så ille at det minner om fødselssmerter (Back; PAIN; stitching; Sacral region; pregnancy*** // Back; PAIN; labor-like; Small of back; extending; in glutei muscles***).

Hemoroider også som ble verre, begynte, eller har aldri forsvunnet siden forløsningen (Rectuni;HAEMORRHOIDS; parturition agg.***).

Kent anbefaler det også for oppkast under graviditeten, det kommer heller ikke fram i repertoriet. Kent har et ganske langt innlegg om emnet som begynner i siste avsnitt på side 633, den er verdt å lese ikke minst fordi han nevner at Symphoricarpus racemosus er et middel som kurerer kvalme under graviditeten når ingen andre er indikert. På neste side prater han om forløsningssmerter og kommer med tips om flere midler.

Rett etter sier han, om ryggsmarter, at pasienten har så vondt at han vil legge seg midt på gata.

Seksuell svakhet er også utpreget for midlet. Kent har et interessant innlegg, andre avsnitt på side 632, hvor han blant annet sier "det er ikke noe under at det er så mange skilsmisser her i verden".

Under hans avsnitt om kolikkssmerter på side 630, sammenligner han midlet med Colocynthis.

Nederste på samme side tar han opp en viktig problemstilling for oss homeopater, nemlig når skal vi gi et akutt middel i stedet for "konstitusjonsmiddelet". Som oppsummering kan man si at du ikke må gi konstitusjonsmiddelet midt i anfallet fordi det kommer til å føre til unødvendig forverring, finn heller et annet middel som dekker de lokale symptomer.

For eks. dersom du har en pasient som kommer til deg om våren fordi han er plaget av høysnue og det viser seg at hele mennesket er typisk Nux vomica, da burde du heller finne et middel som dekker snue symptomene (Allium cepa er ikke dumt) og gi ham Nux om høsten når anfallet er over. Derimot hvis han er Sulphur, kan du gi Nux vomica nå og Sulphur senere. Dette er meget viktig for oss å vite i praksis!

Vi opplever ofte at et "akutt middel" fjerner symptomene nesten momentant, men at plagene kommer tilbake.

Igjen gir vi samme middel. Denne gangen virker det ikke så raskt, plagene kommer tilbake igjen og igjen og til slutt opplever vi at det akutte midlet ikke virker i det hele tatt, selvom det dekker fremdeles symptomene.

Dette fenomenet har ført til at mange har mistet troen på homeopati, det var faktisk det som fikk Hahnemann til å utvikle sin teori om miasma. Det du må gjøre nå er å finne et "anti miasmatiske middel", men gi det ikke i løpet av anfallet! Om du må gi den konstitusjonsmidlet under anfallet ikke gå høyre enn D30.

Kent's forelesning om Kali carbonicum er meget vellykket, den er ganske lang, men det er verdt å ofre en kveld på den, den er peppret med typiske Kent innslag, jeg lurer faktisk på om ikke Kent hadde tatt seg en dose Kali carbonicum den dagen, fordi han er nemlig irritabel og krangete. Jeg skal plukke ut et par utsagn;

"No remedy should ever be given on one symptom alone".

" Det er lurt for homeopaten å gå tilbake for å studere de tilfeller hvor han har mislykkes, den type av studie er for oss hva post mortem er for allopatene."

"Pr. idag er det bare et fåtall homeopater som har noe å si som er verdt å høre på."

På siste side prater Kent om å gi det riktige middel på galt tidspunkt, han går ikke glipp av sjansen; "Heldigvis er det et stort antall bomeopater som aldri greier å finne det rette midlet." Typiske Kali carbonicum spydighet.

Kent avslutter med noen visdomsord angående behandling av ikke kurerbare pasienter;

"Gi ikke det konstitusjonsmidlet som skulle ha blitt gitt for tyve år siden, fordi reaksjonsevnen er ikke kraftig nok til å reetablere orden, du kommer til å ødelegge ham. Det er paradoksalt å måtte si at å kurere ham er å drepe ham. Den vitale reaksjon som behøves for å reetablere helse vil praktisk talt rive ham i stykker. Dere behøver ikke å tro hva jeg sier, det er ingen tvang her. Men tenk på det, og en dag, etter å ha praktisert en stund og etter å ha begått mange feil i forsøket på å kurere ikke-kurerbare pasienter, kommer dere til å innse den forferdelige "power" som ligger i homeopatiske medisiner. Det er simpelthen skremmende."

Det siste sitatet er hentet fra et stykke hvor han prater om Kali carbonicum 's bruk i hva han kaller "gout", i disse dager ser vi ikke så my "gout" (leddgikt) det er erstattet av samme ting med et nytt navn; Forelesning 10.

Arthritis deformant, Vithoukas sier at Kali carbonicum er "spesifikk" for arthritis deformant på hendene. Det kommer ikke fram av repertoriet.

Er det ikke merkelig at Kali carbonicum som vil kontrollere mest mulig skulle bli så plagget av leddgikt på hendene at han til slut ikke kan bruke dem lenger, når hendene, nettopp, er det verktøyet man bruker mest for å kontrollere sitt fysiske miljø.

KALI CHLORICUM OG MURIATICUM.

I homeopatien har klor for det meste fått benevnelsen muriaticum, for eks. NaCl, koksalt, heter ikke natrum kloricum, men Natrum muriaticum. Det hersker en viss forvirring fordi i repertoriet har vi to midler Kali chloricum og Kali muriaticum, Kent gir oss en forelesning om muriaticum, men ikke om chloricum, Hering nevner ikke chloricum, men vi ser av forekomstlisten at Kali chloricum er nevnt 591 ganger, mens Kali muriaticum bare 13 ganger. Forskjellen er at kjemisk sett er kali muriaticum (KCl) mer aktiv enn Kali chloratum (KClO₃), men pyt pyt, midlene er egentlig det samme, jeg foreslår at vi betrakter midlet som under ett når vi repertoriserer.

Jeg vil her etter prate om Kali chloricum siden det er det som er best representert i repertoriet, derimot siterer jeg fra Kent's forelesning om Kali muriaticum, litt forvirrende kanskje, men jeg er såpass Sulphur at jeg tør å si "Stol på meg folkens!".

Midlet er ikke mye brukt, men det er viktig i behandlingen av en av nåtidens mest populære "sykdommer". Midlet får 3 poeng under (Mind; MANIA***), altså tvangsadferd, midlet får 3 poeng under (Mind; EAT, refuses to***), midlet står alene i rubrikken (Mind; DELUSIONS; starve; he must*), innbilder seg at han må sulte i hjel! Boericke kommer med en interessant presisering ;"Bulimia; hunger disappears by drinking water." (Boericke har en bra presentasjon av midlet i sin M.M.. Han har samarbeidet med Dewey om en bok som tar for seg de 12 Schussler salter).

Jeg vil sitere Schulssler som introduserte midlet for homeopatien: "Kali muriaticum inngår i alle kroppensceller og er kjemiske relatert til fibrin. (...). Når hudens epiderm taper Kali muriaticum's molekyler pga en sykkelig tilstand, blir fibrin ført til overflaten i form av en hvit eller gråhvit masse; når den tørker dannes det et melkatig lag. Når sykdommen angriper cellene under epidermen blir det dannet blemmer."

Så vi har hudutslett med et hvitt utseende, det kan også være dekket av en melkaktig substans (Skin; ERUPTIONS; mealy; white*** // Skin; ERUPTIONS; scaly; bran-like*** // Skin; ERUPTIONS; scaly; white***).

Et nøkkelord er hvitt, mel på huden, mer melkaktig når det gjelder andre utsondringer; (Throat; MEMBRANE; white*** // Stool; MUCOUS; white; milk white*** // Expectoratation; MILKY*** /Expectoratation; OPAQUE*** // Expectoratation; WHITE***).

Det har en markert effekt på selve munnen (Mouth; APHTHAE*** /Mouth; INFLAMMATION; follicular, ulcerative*** // Mouth; SCORBUTIC Gums*** // Mouth; SWELLING***)

Dewey og Boericke gir som terapeutisk hovedanvendelsen for midlet kronisk ørekatarr på den interne øret, avstenging av det "eustachian tubes", samt smellelyder i øret særlig når han blåser nesen. Keynoten som går rett på midlet her er igjen melkehvite utsondringer; (Ear; DISCHARGES; white, milky***).

Dewey og Boericke legger stor vekt på at "Øynene stikker ut av hodet når han hoster" (ikke i repertøriet.).

Midlet har en dramatisk effekt på det mannlige kjønnsorgan, blitt brukt for å bekjempe gonorrhoea, men siden det er ulovlig å behandle slipper jeg å si noe mer om det. Derimot gir midlet meg anledning til å introdusere et nytt rubrikk som er (Uretbra; CHORDEE***). Chordea er smertefull, hard og langvarig ereksjon som hindrer urinering. Forskjellen mellom priapsim og chordea er at chordea innebærer en karakteristisk krumning av penis, som gjør at penis ikke står rett opp men får en klar vinkel enten opp eller ned eller til siden.

For priapismen slå opp (Genitalia; ERECTION). Midlet er hovedmidlet for (Male Genitalia; INFLAMMATION; Penis; glans***).

Bortsett fra det har midlet alle symptomer som er felles for Kali saltene, jeg hadde ikke giddet å ta opp midlet, hadde det ikke vært for; REFUSES TO EAT!. Når du først går inn i den rubrikken er det godt å vite at "Kali chloricum-muriaticum" er melkehvite.

KALI IODATUM.

er i noen bøker, blant annet Boericke, oppkalt Kali hydriodicum. Midlet er en av de viktige motgifter til kvikksølv (Generalities; MERCURY***). Gamle homeopati bøker forteller hvor mye kvikksølv ble misbrukt i gamle dager. I dag har vi lært at kvikksølv er meget helsefarlig, så legene pensler ikke sine pasient med kvikksølv lengre, derimot bruker vi mer sofistikert metoder i dag. Pass på tennene dine.

Vi har mange antidote til Mercurius, jeg vet at dette er helt ute av sammenhengen, men, man husker ofte best, nettopp det som er presentert utenfor sammenhengen, og det har den fordellen at dere kommer til å forbinde Kali iodatum med kvikksølvforgiftning. Her er noen kommentarer til de hyppigste antidoter for kvikksølv hentet fra Clarke, bind 2, side 443.

Aurum; selvmortendens, kronisk beinbetennelse, særlig kneskjell og nesen.

Hepar, frossen, mentale symptomer; angst, depresjon, selvmord og t.o.m morderiske tendenser, smerter i bein, munnsår, Ulcer og mageproblem.

Nitric acid; periostitts, betennelser i bein og i fibrose vevet, smerter i bein verre om natten, smerter i tibia i fuktig vær, ulcer i halsen.

China officinalis; kronisk spyttøkning, surt spytt.

Dulcamara; samme som China når det er verre av fuktig vær.

Kali iodatum; bein, periost, kjertlene (særlig rundt halsen), nesebetennelse, tynn og vannaktig nese utsondring som gjør overleppen sår; gjentatt nese katarr, snue som kommer hver gang man er utsatt for fuktig eller rått vær. Øynene varme, hovner opp, mye tårer, nevralgiske smerter i de ene eller det andre kinnet. Tett i nesene, nesene hovner opp samtidig som det er rikelig med het brennende snue. Sårhals, verre, eller forårsaket av, eksponering til kulde.

Kali muriaticum, tennene løsner fra tannkjøttet, skjørbuk, ille lukt fra munnen.

Asafetida; ekstrem følsomhet i beina rundt øyet.

Staphysagria; depresjon utmattelse, gulbleke, mørke ringer rundt øynene, svampaktig tannkjøtt, ulcer på tungen.

Iodium når kjertlene er involvert.

Mezereum for nervøse mennesker, smerter i ansiktet, i øyet, hvor som helst.

Tilbake til Kali iodatum; Kent sier nederst på side 637 at pasienter som pga kvikksølv forgiftning får hyppige forkjølelser og vondt i halsen ved vær forandring reagerer best på et av to midler; Hepar eller Kali iodatum. De som fryser støtt, skjelver og vil alltid sitte ved ovnen for å holde varmen behøver Hepar. De som bestandig er for varm, tar av dynen, ekstremt rastløs er i stadig bevegelse, meget trøtt når de sitter stille behøver Kali iodatum.

Kan det gjøres enklere?.

Kali iodatum er mennesker med dårlig og stygt temperament, Kent sier irritability, cruelty, harshness of temper. "Harshness er brå, brutal, grov. Midlet er ikke i rubrikken Cruelty med den er i (Mind; HATRED*) Hard mot sin familie, kjefter og skriker (Mind; INDIFFERENCE; relations, to; her children*): Bordland sier at når de møter motstand eller blir misforstått kan de plutselig begynne å gråte.

Men her kommer det vet du. Ekstremt rastløs må bevege seg hele tiden, må gå, holde på med noe støtt "always on the go". Spiser mye, men legger ikke på seg noe særlig. Verre av varme, føler seg trøtt og svak. Verre i varme rom, bedre i frisk luft, så snart han kan spasere i frisk luft føler han seg bedre og han kan gå lange avstander uten å bli sliten (Fluoric acid), kommer han inn i huset blir han trøtt igjen. Både mental og nervøs trøtthet øker når han hviler.

Leddgikt pasienter som må være i bevegelse, må ha frisk luft, er alltid for varme, verre av å hvile, men kan gå lange avstander uten å bli trøtt, elsker frisk luft særlig hvis det er kaldt, rastløs, nervøs, stygt temperament, irritabilitet som alternerer med gråting.

Bedre av bevegelse får mange til å tenke på Rhus toxicodendron, men husk; Rhus tox er kald, fryser bestandig, sitter ved ovnen, besværet er bedre av varme omslag, bedre i varme rom og han blir sliten av fortsatt bevegelse, mens Kali iodatum ikke blir sliten av fortsatt bevegelse.

En annen ting som er merkelig er at selvom de eksterne symptomene er bedre av kulde, blir de interne tingene er verre av kulde. Kald melk, iskrem, kald drikke og mat forverrer symptomene. Selvom han er meget tørst og vil drikke store mengder vann, dersom det er kaldt vann blir han syk av dette.

Legge merke til at Kali iodatum er første middel for byller i ansiktet eller på hodet, på nakken og ryggen.(Head; ERUPTION; boils*** // Face; ERUPTIONS.; boils*** // Back; ERUPTIONS; boils***).

Som alle andre Kali salter påvirker den huden, hos iodatum er ledetråden selvfølgelig verre av varme (Skin, ERUPTIONS; crusty; mercury, after abuse of*** // Skin; ERUPTIONS; itching; heat agg.*** // Skin; ERUPTIONS; pimples; itching; when warm***).

Alt er bedre av frisk luft bortsett fra snuen! Pasienten er ofte grepet av snue så han har et problem; han er bedre i frisk luft, men snuen er verre.

Snue med rikelig utsondring av etsende væske, utsondringen kan være grønnsvart (Nose; DISCHARGE; greenish-black***)

Snue som tetter nesen, hodet kjennes fullt ut (Nose; DISCHARGE; copious; with stuffing of head***)

Snue som sprer seg til sinusen, Aha! nå går vi igjen, skall vi differensiere den fra Kali bichromicum ?, Nei det greier du selv! (Nose; CORYZA ; extending to, frontal sinuse**).

Pulserende, brennende, gnagende smerter i nesen (Nose; PAIN in; bones; pulsating*** // Nose; PAIN in; burning; bones*** // Nose; PAIN in; gnawing; in nasal bones***).

Snue hvor både øynene og nesen svir, tårene brenner, neseutsondring brenner.

Beklager, dere slipper ikke unna den her; Allium cepa har brennende snue og milde tårer, Euphrasia har brennende tårer og mild snue, Kali iodatum har brenning i både øye og nese.

For bihulebetennelser er et bekreftende symptom smerter på tungen, små brennende blemmer på tungen (Mouth, VESICLES; burning***). Hvis de har smerter i tungen når de strekker den ut, samt bihulebetennelse da kan du legge en stor knapp på Kali iodatum; (Mouth; PAIN; Tongue; root*** // root; night before going to sleep***).

Kali iodatum har gitt meg bra resultater for pasienter som har nærmest kronisk såkalt "ljuge blemmer" i munnen, så det er overraskende at midlet ikke i det heletatt finnes i rubrikken "Aphthæ". Derimot nevnte jeg at midlet er i rubrikken for brennende blemmer på tunga. Enda mer interessant er at Kali iodatum er sterkt representert for varig sår i munnen (Mouth; ULCERS; base, milky***// edges, irregular***// syphilitic***).

Men når det blir flere av disse sår slik at man kan prate om en generell betennelse av slimhinnen i munnen kan man bruke en rubrikk som lite kjente (Mouth, STOMACAGE***). Så vidt jeg forstår det er det beste rubrikk for det som, jeg tror i hvertfall, man på norske kaller trusk.

Halsbetennelse med mange symptomer, ledetråden er at smertener er verre av å prate (Throat; PAIN; speaking, on*** // Throat; PAIN; talking***).

Hodepine på begge sider verst klokka 5 om morgenen (er man Kali så er man Kali) (Head Pain; midnight; 5 a.m*** // Head Pain; Sides; both sides***) Hyppig urineringsstrang før menses (Bladder; URGING to urinate; frequent; menses; before*** // Bladder; URGING to urinate; menses; before***).

Kent sier, "Kali iodatum har like mye luft i magen og raping som Carbo vegetabilis. og Lycopodium. "

Kali iodatum er svært ofte brukt for ischias, se notater om den forelesningen.

Men jeg har spart det beste til slutt; CHEAP TRICKS; Tinnitus; Øresus. Øresus er veldig terapi resistent, jeg har for eks. en pasient som jeg har jobbet med i snart to år, han er ikke særlig bedre. Vi har to midler som skiller seg ut i "routine cheap tricks praksis". Hvis pasienten har ingen andre symptom enn øresus og er en frossen type prøve China officinalis, hvis de er periodiske, altså kommer og går, en dag bra en dag dårlig, tenk på China sulphuricum.

Hvis pasienten er varm og har ingen andre symptom gi Kali iodatum. China sulphuricum er et klassisk cheap trick. Jeg har prøvd det med min pasient og det hjalp ikke, sant nok det lindret ganske bra, men har ikke kurert. Når det gjelder Kali iodatum siterer jeg Clarke som siterer Cooper " (...) det er sant at vi kjenner igjen ordinasjonen som har bedre sjansjer til å fjerne den sta tinnitus aureum enn en enkelt dose av Kali iodatum D30, som får lov til å virke lengre (...).

Et par Kasus.

Mann 59 år. Gift, men ingen barn. Har kjørt buss og anleggmaskiner i mange år før det.

Kommer pga rygg plagg. Påvist prolaps, ofte sykemeld i lange perioder. Han sier at han løftet en tømmer stakk da han var 12 år, jeg husker ikke om han sa det for å skryte av hvor sterke han var eller om det var for å forklare hvordan han ødela ryggen.

Nå må jeg si at den mannen gjorde et merkelig inntrykk på meg: han var mager og heller liten, gikk sammenkrokket og hadde masse ære etter gamle utslett i ansiktet og ansiktet var fremdeles full av klumper og kviser og i det helt tatt, og det er fælt å si noe sånt, og jeg skjønner ikke hvordan jeg kan finne på å skrive noe sånt, men mannen fikk meg til å tenke på en edderkopp.

Smerten i ryggen gikk nedover benet, særlig hælen var vondt og både ryggen og foten var mindre vondt om han hadde foten oppreise, på en stol eksempelvis.

Han hadde vært sykemeldt mange ganger og var det også nå.

Om ryggraden sa han: "Jeg har lyst til å stikk en kniv inn i der for å skjære det vekk. Det stråler hele veien nedover til foten" Verre av å stå rolig, men verste av å gå opp traper.

Han bruker ingen medikamenter.

Han sier spontant; "Det er bedre av å bøye leggen, bedre for ryggen og bedre for foten.

Smerten kjennes som om det er i benna, som tannpin. Noen ganger går det ned til kne. Noen ganger helt ned til foten. Det er desidert verste på venstre siden."

"Jeg er aldri helt smertefritt. Det er alltid verste 2,3 – 4 dager før en storm.

Jeg våkner, pga smerten, hver natt 3-4 ganger. Det er bedre om jeg ligger krokfoten. Jeg vrir og snur meg hele natten. Det er verste om natten, men jeg har konstant smerter også ellers.”

Jeg spurte om bihule, men det hadde han aldri problemer med.

Fikk lungebetennelse en gang for 8 år siden, på venstre øvredelen.

Hodepinne? Det hadde han hatt my, men ikke nå lenger.

Da sa han spontant: ”Jeg har my utslett i ansikt. Det begynte for 5-6 år siden og jeg har aldri vært bra siden. Det er som polypper som må ute.

Det irriterer meg. My!. Jeg har lyst til å skjære det vekk.”

”Jeg har en sår på legg som ikke vil gro. Det begynte på venstre siden.

Leggen ble tatt av en lastebil. Nå er det bare på høyre siden. På front sia.

Det vil ikke gro. Såret dekkes med hardhud, det irriterer meg. Det må vekke. Det vokser som polypp, som tapper ut av såret.”

”Da jeg var på sjøs fikk jeg digger byller i nakken under hårefesten. Det bluss opp flere ganger.”

Da jeg spurte sa han ”Ja. Jeg har hatt byller i skritt, men det er lenge siden.”

Har du øresus? Ja! På begge ørene. Verste på venstre siden, det er konstant.”

Jeg ga ham Kali iodatum D30 en eneste granul, en dose.

3 dager senere ringt han. Ryggen er bedre, jeg hadde en moderat dag i går, det rart er at ryggen er my bedre av å ligge på ryggen nå.

Jeg spurte om øresus: Den er faktisk ikke så ille den!

Det går 2 måneder hvor jeg ikke hører fra ham, så en dag, bestiller han time.

12 dager etter å ha tatt midlet havnet han på sykehuset. Han fikk symptomer av gallestein og det verste smerter i foten noen sine. Han hadde spiste (jeg noterte ikke hva) dagen før og dagen derpå fikk han avføring som medisterfarse, så kom smertene. På sykehuset gjorde de ikke noe og de slapp ham ute etter en dag. Da var gallestein smerten helt bort og foten vær også my bedre.

Han sa spontant: ”Siden da har ikke ryggen vært så ille lenger og det er ikke lenger vondt i foten som før. Jeg reagert ikke da Mitch storm kom. Jeg har ikke lenger problemer med å gå trappene. Øresus er der, men huden i ansikt er bedre. Det har ikke kommet flere ny utvekst og huden har begynte å gro igjen. (jeg glemte å spør om sår på leggen).

Jeg hadde registrert at mannen gikk ikke lenger så sammenkrøpet, at ansiktet så my penere ut og at han så meg rett i ansiktet og at blikket hans ikke var så unnvikende som ved første møtet.

Jeg utstyrt ham med en ny dose Kali iodatum og forklarte ham at så lenge han opplevde en bedring at han ikke skulle ta den, men at han burde ta den så snart situasjonen forverre seg igjen.

Det gikk 6 måneder og jeg hørte ikke mer fra ham. En dag ringt han og spurte om jeg kunne sende han det middel han hadde fått, fordi han hadde aldri tatt den og nå at han skulle ta den fant han den ikke. Jeg sa at det være greit det, men at jeg skulle helst sett at han kom å besøke meg, men det vil han ikke. Så jeg spurte han hvorfor han vil ta midlet igjen, han sa. ”Det har blitt verre igjen” Hva har blitt verre igjen spurte jeg. Øresus vel!

Jeg sendte midlet og hørte aldri mer fra ham.

Kommentar. På mange måter er tilfellet meget representativ for Kali iodatum og vi ser organismen auto-destruktivt tendenser på mange planer bland annet når pasienten sier flere ganger ”jeg skall skjære det vekk”. Problemet med å trekk fram slik tilfeller er at studenten danner seg ”låste bilder”, mens midlet kan passe tilfeller som ikke ligner eksemplet i det hele tatt. Særlig det å sammenligne pasienten med en edderkopp er uheldig, men det viser tross alt at sykdommen har gjorde pasienten til en krøpling.

Når det gjelder øresus har jeg flere ganger i ettertiden brukte Kali iodatum med godte resultater når jeg har brukte den (i enkelte dose) i tilfeller hvor øresusen har vært et nylig oppstått tilfelle av ikke alt for lenge varighet (i opptil et år).

Men at ikke alle Kali iodatum pasienter er gamle grå gubber, kan jeg illustrere ved å fortelle om en pasient som kom for høysnue, sant nok et ganske ekstremt tilfelle, men hun var en morsom, heller ”god looking”, ungedame som hadde flyttet opp hit fra ned i byene fordi høysnue var ikke så ille når hun var på fjellet (et karakteristisk modalitet for alle syfilitisk midler forresten). Hun fortalt meg at hennes favoritt tidsfordriv være å kjøre bil i et område hvor hun ikke var kjente. Så sniker hun seg helt opp inntil bakruta på bilen foran og blunker hektisk med lysene for å hisse opp drittsekken, så kjører hun forbi i en rasende fart og idet hun kommer opp i høyden med ham rekker hun ut fingeren og slikker seg på leppene og mens hun fortalt meg dette lå hun så tårene trillet.

En annen, en astma pasient, fortalt meg at hun fikk et voldsom anfall siste vinter hvor hun holdt på å stryke med og hvor hun, i følge henne, så vidt redet live sitt ved å ta flere doser av Aconitum på rad. Hun fortalt at folk rundt henne ble skikkelig forskreket, de trudde at hun skulle dø og ringt etter sykebil med en gang. I panikken som oppsto hørte hun at noen hadde sagt ”Jeg trur at hun kommer til å krepere” og hun ble så innmari sint at hun greide å skrik ut ”Oh nei du, jeg dør ikke enda. Der slipper ikke unna meg så lett. Jævlar, alle skal få som de fortjener!”

Kali iodatum gjorde veldig my for den damen, og det er ikke så rart når man tenker på det at det er hate som holdt henne i livet helt til syke bilen ankom.

Et siste tilfelle hvor jeg har fått bra resultater med Kali iodatum gjelder en eldre dame som er lite over 60 og er kjente i bygda for å være en ordentlig krangle fant. Det viser seg at hun har ikke en eneste venn i området og det ser ut som om hun har bestemte seg for å hate alle, men jeg må innrømme at jeg synes at hun har hatt en veldig tøff liv. Hun ble født i utland, i en fattig familie, og det var greit nok, men senere ble faren utsatt for et ulykke som gjorde ham til invalid og han kunne ikke tjene penger til å føde familie. Så dama, som minste barna, ble adoptert bort i en alder av 10 år. Hun traff aldri familien hennes igjen, men det gjorde ikke noe fordi de alle sammen være dum allikevel.

Familien som tok henne imot var dum de òg, særlig gubben som prøvde seg på henne så snart hun fikk pupper.

Hun giftet seg meget tidlig, bare for å kom seg unna, med en ”psykopat” som være 30 år eldre enn henne. De fikk barn, men hun kranglet med 2 av dem før de reise hjemmefra (like før skilsmissen) og har ikke sett dem siden.

For å forklare hvor upopulær den dame er kan jeg fortelle at det går rykter i bygda at hun kveler katter! Jeg vet ikke om det er sant heller, men det fortelles at katter forsvinner og blir iblant funnet igjen med bruket nakke i nærheten av der hvor hun bor. Nå, for å være helt ærlig, er det ikke tvil at disse dumme katter går inn i fjøs hennes for å pisse på høy og at når kuene spiser kattpiss da kaster de ungene sine. Det vett alle, så det er sikkert like greit at kattene blir bort. Den dama er plagget med isjias, voldsom isjias og hun blir sykemeldt i ny og ned. Fra flere år tilbake har jeg gitt henne midler, jeg har prøvd mange, til og med Hypericum, men ingenting ser ut til å hjelpe, men en dag ga jeg henne Kali iodatum og siden da, kanskje en gang per år kommer hun tilbake og forlanger å få det samme middel en gang til. Fordi det er det eneste middel som bitter på henne.

IODIUM

Utstrakt bruk av jod i skolemedisin har førte til at man har registret en rekke markant bivirkning. De viktigste er søvnløshet, hjerteklapp, skjjelving og angst. I følge noen er den angst karakterisert ved at pasienten bekymrer seg for nåtiden mer enn for framtiden. Pasientene beskriver vanligvis den angst som en følelse av fysisk utmattelse og svakhet som er særdeles deprimerende. Det fører til en meget plagsomt forstyrrelse av nerve systemet som pasientene ikke kan beskrive; en slags indre uro som ligner det man opplever når man hører dårlig nyheter eller når man angrer etter en heftig krangel, ledsaget av vanskeligheter med å konsentrere seg når man leser, tegner, regner og den slags, i tillegg til hvilket kommer uforklarlig behov for å gråte og total intoleranse til det minste motgang.

Jeg har hatt et par 2-3 pasienter som har fortalt meg om meget brå humør endring. Meget brå. En av disse pasienter er faktisk en psykiatrisk pasient som har fått diagnosen manisk-depressiv. Jeg har fulgt henne i flere år og hennes humør endring oppstår alltid midt på natten. Plutselig våkner hun med uforklarlig angst som kan være i flere måneder. I disse perioder er hun helt apatisk og disse perioder slutter alltid like brått som de begynner. Hun våkner midt på natten med følelse av at man har snudde på en bryter, da er hun bli og glad og full av energi. Sist gang det skjedde begynte hun å vaske vinduene midt på natten.

En annen pasient, som jeg har behandlet for høysnue, fortalte meg at hun har stort sett en stabil humør, men at hun noen ganger våkner med en forferdelig uforklarlig angst midt på natten: hun sa, "Det er som om man har dratt ut en plugg fra under hælene og alt energien renner ut av kroppen. Jeg våkner med hjerte bank og varmt svett og hele kroppen dirrer, mens jeg ligger der og prøver å beherske meg blir jeg mer og mer sliten, men jeg får i hvert fall ikke sove og omsider får jeg en merkelig smerte i nyrene, det som om nyrene blir trukket sammen og veier 10 kilo. Til slutt må jeg opp for å spise, da går det over og jeg kan sove igjen."

Hun fortalte meg dette fordi det kom alltid rett før en høysnue anfall, dagen etter er hun pott tett i nesa, må pusse gjennom åpen munnen, mens det samtidig drypper fra nesen, i blant dytter hun papir opp i nesa for å hindre at det drypper overalt. Merkelig nok er sekret som kommer fra nesen ikke etsende.

Det viser seg at disse symptomer fra nesen er karakteristisk for Iodium. På mange måter miner disse symptom om Arsenicum som også blir pott tett i nesa og som blir tettere og tettere for hver gang han nyser, men forskjellen er at sekret fra Arsenicum er etsende. Vi skall se at det finnes et nøkkel symptom til som skiller Iodium fra Arsenicum og det er at Arsenicum er en frossen pasient, mens Iodium er varm.

En annen ting som er felles for Arsenicum og Iodium er rastløshet.

Det finnes mange midler som er rastløs, men jeg trur at de fleste er enig om at, bland de største midler, er Arsenicum den desidert mest rastløs. Her igjen synes jeg at det er en vesentlig forskjell som skiller Arsenicums rastløshet fra Iodium og det er at rastløshet til Arsenicum er en mental, en nervøse rastløshet som bunner i angst, mens jeg har inntrykk av at rastløshet hos Iodium er atskillig mer fysisk. Ikke at jeg mener at Arsenicum ikke er fysisk rastløs, men jeg mener at Arsenicum er rastløs fordi han er rede, rede for døden, rede for alt som kan gå galt og det er fordi han stadig vekk prøver å beskytter seg for alle det uforutsett at han blir så urolig.

Sammenligner du Arsenicum og Rhus tox forstår hva jeg mener med fysisk rastløshet. Rhus tox er på langt nær ikke så bekymret og angstfull som Arsenicum og det som gjøre at Rhus holder seg i stadig bevegelse er at han føler at han stivner til i musklene og i ledene når han holder seg i ro. Derfor har Rhus tox lopper i blod, fordi kroppen hans stivner.

Iodium har ikke lopper i blod på samme måten, ikke eller er han særlig engstelig og ikke stivner han til eller, men han er rastløs for det, meget rastløs og ut fra beskrivelse jeg har fått av pasienter er det en rastløshet som jeg kan bare beskriv som en hormonell rastløshet. Det er ikke nødvendigvis en smerte, i mange tilfelle er det bare en følelse av noe ikke stemmer, men den følelse kan ble helt uutholdelig. Noen sier at det kommer fra hjertet som om hjertet ble klemte, andre sier at det kommer fra magen, fra halsen, fra ryggen og andre sier at det kommer fra hele kroppen samtidig, men en ting er sikkert, og det er merkelig og det er at rastløshet er bedre av å spise.

Det er som om noe i kroppen er kommet av skaftet og løper amok, fortere og fortere og den akselerasjons prosess krever energi. Det brenner, det brenner! Gi meg drivstoff. Derfor blir de sulten, rastløs om de må vente for å få mat og føler seg bedre av å spise. Det brenner, det brenner! Så de føler seg varm og følelse av varmen er sentral i Iodiums tilstand, Iodium er aldri kald, men enda mer markant er at pasienten, til tross for sin stor appetitt, avmagrer og blir tynnere og tynnere.

Iodium heter jod på norsk, det er et grunnstoff som står helt til høyre i den periodiske tabellen og den hører til halogen gruppen, som brom (Bromium) og klor (muriaticum). Jod er temmelig velkjent og det fleste vet at sjøluft inneholder jod. Jod er også velkjent pga dets anvendelse som desinfeksjonsmiddel; "jodtinktur". Det finnes rikelig med jod i tang og tare, og i en mindre, men for vårt næringsbehov i tilstrekkelig grad, i fisk og Jod er helt nødvendig for menneskets metabolismen.

Mennesket er et produkt av evolusjon og evolusjon begynte i sjøen. For å bygge organismen brukt livskraften det material han hadde til disposisjon; sjøvann! Sjøvann inneholder mange grunnstoff, de grunnstoff som de finnes rikelig av sjøvann ble brukt til å gjøre arbeidet,

men for å gjøre arbeidet trengt livskraften en huskelapp, så livskraften skapte det vi kaller DNA. Om man ser på utviklingen til en individuelt menneske ser man at det begynner med hjernen og at hjernen vokser og vokser og at forskjellige deler av hjernen spesialiserer seg til bestemt oppgaver. Leveren din, nyrene dine, tåneglene dine er en del av hjernen! Og hjernen holder kontakt, fysisk kontakt med alle kroppsdelene gjennom forskjellige mekanismer. En av disse mekanismene er nervene, de motoriske og de sensoriske nervene. En annen mekanismen er hormonene.

Instruksene stammer fra hjernen, vitenskapen sier fra pinekjertlene. Men kroppen er for stor, avstanden er for stor, og delene av organismen som er langt vekk fra hjernen hører ikke instruksene. De vi trenger er en forsterker eller en papir lapp som vi kunne skrive på for å sende videre. Papiret organismen bruker for overføre de hormonelle beskjedene fra hjernen er Jod.

Beskjedene kommer fra hjernen og er forsterket i skjoldbruskkjertel. Hormon er et ord som stammer fra gresk verbet *hormasein* som betyr "å sette i bevegelse", med andre ord, "Jeg styrer". Alle hormonene i kroppen er i syvende og siste styrte via thyroxin som er et hormoner som blir laget i skjoldbruskkjertel og Jod er en vesentlig ingrediens i hormonet thyroxin. Uten jod kan kroppen ikke lage thyroxin og hele kroppen mister styring. That's how fragile we are (så kjør er vi).

Thyroxin styrer det vi kaller stoffskift. Vi kjenner alle minste et menneske som legger på se bare ved å gå forbi kjøleskapet, som fryser støtt og som er late og trøtt og vi kjenner alle miste et menneske som aldri legger på seg uansett hvor my han spiser, som er bestandig varm, som er rastløs, full av energi, men stadig vekk sulten. Det er hva man kaller stoffskift problemer og det bunner i Jod.

Når kroppen ikke får takk i tilstrekkelig jod, prøver den å kompensere ved å lage flere av de vev som produsere thyroxin. Siden alle de thyroxin produserende vev er å finne i skjoldbruskkjertel, fører mangel på jod i voksen alder til struma (som er navnen legen gir til tilstanden hvor det meste iøynefallende symptom er en forstørrelse av skjoldbruskkjertel). Som følge av den strukturelle endring oppstår det flere symptomer som blant annet pust og svelge vansker, men også heshet.

I tidlig barndom har mangel på jod alvorlige konsekvenser idet det kan føre til "kretinisme". Ordet "kretinisme" stammer fra det franske "cretin" som er synonymt med "idiot" og "imbecile" som anvendes på tilbakestående individer. Nyansen er den at idioten har stanset i utviklingsfasen som tilsvarer 3 år, imbesilen 5 år, en "cretin" kan ha stanset i hvilken som helst alder opptil ca 12, men kretinismen er alltid ledsaget av fysiske deformiteter og en "cretin" har som regel ondskapsfulle tendenser, mens de fleste idioter er snille.

Når det gjelder jod, må det bemerkes at selv vitenskapen har anerkjent at effekten av jod er dose relatert. Det viser seg at selv om jod er nødvendig for produksjon av thyroxin at en for store jod tilførsle hemmer produksjon av thyroxin., et fenomen som er en virkelig pulsel for vår venner med en materialistisk orientering.

Den typiske Iodium pasient er varm og er plagget av varmen (Generalities; WEAKNESS; heat, from; summer, of***), han er rastløs, avmagret med hovne og hardnet kjertler (Generalities; SWELLING, Glands, hard***) til og med øynene stikker ut (Eye; PROTRUSION, exophthalmus*** // Eye, OPEN; lids***).

Hvis vi aksepterer at en karikatur av Lycopodium ligner på en pære, da må vi akseptere at en karikatur av Iodium ligner på et "parkometer".

Sammen med Calcarea carbonica og Spongia (sjøsvamp som inneholder my kalsium og jod) er Iodium hovedmidlet for struma, når symptomene passer. (External Throat; GOITRE*** // exophthalmic***// painfull***) Kjertlene i ansiktet, halsen, nakken, under armene osv. hovner opp, (Chest; INDURATION; Axillary glands*** / External throat; INDURATION of glands ***// Abdomen; ENLARGED; Spleen***).

En vesentlig forskjell mellom Bromium og Iodium er at hos Bromium hovner også de seksuelle kjertlene opp,. Det er ikke tilfelle hos Iodium som faktisk har markert innskrumpning av disse kjertlene (Female Genitalia; ATROPHY, ovaries*** // Chest; ATROPHY, of; mammae*** // Chest; FLABBY mammae***// Genitalia; ATROPHY, testes**). Skrumpning av kjertlene (Generalities; ATROPHY, glands***) er i takt med Iodium's hovedkarakter som er å skape en avmagring av hele mennesket, dette er mest synlig hos eldre (Generalities; EMACIATION; old people***).

Når det gjelder eldre folk burde man merke seg at Iodium er av 3 midler i rubrikken (Head, PAIN, old people*) og selv om midlet får bare et poeng er det ikke tvil om at dersom disse hodepiner kan spores tilbake til det man kaller arteriosklerose (fortykning av blodårene) at Iodium kunne med fordele økes til tredje graden i den gitt rubrikken.

Muligheten for at hodepinen hos disse eldre menneske er forårsaket av trang blodårer forsterkes når man ser på rubrikkene for følelse av et stram band (Head PAIN pressing, band, as by*// Head PAIN pressing, band, as from* / Head CONSTRICTION, band or hoop**// Head CONSTRICTION Forehead, band as, from*) Den følelse av et stram band dukker opp flere steder i Iodiums patologi, men ingen steder er den mer "rare, strange and peculiar" enn nettopp i thyroidea (External Throat; CONSTRICTION, Thyroid gland**) og ingen andre steder enn nettopp i hjertet er den følelse av å sitte i et jerngrep sterkere og mer intens (Chest; CONSTRICTION; Heart; grasping sensation***).

Her igjen er kroppens strategi for å kompensere for trang blodårer i hjertet å forstørre organet og vi ser (Chest HYPERTROPHY of heart**) en rubrikk hvor Iodium havner i skyggen av andre, mer "spesifikk" midler, blant dem Spongia.

Første gang jeg så Spongia nevnte i rubrikkene for smerte i hjertet trude jeg at det være en stavfeil og at det skulle ha stått Spigelia, men nå at jeg begynner å bedre forstå Iodium forstår jeg samtidig hvorfor Spongia, så til de grader, påvirker hjerte. Så tillatte meg å vise til et par grupper av rubrikker hvor Spongia står sterke (Chest, PAIN, Heart, lying, while***// righth side, could lie only on***// lying; with head low***) (Chest PALPITATION, night, midnigh, wakes up,***// 1 to 2 am***). Om du blar over en side ser du at Spongia også er indikert for hjerte klapp før

menstruasjon (Chest PALPITATION, menses, before***) Og nå, siden du er på den siden allikevel kan du se på motsatt siden at Iodium er et av de overraskende få midler som er indikert for hjertebank mens man går fort (Chest, PALPITATION; walking, rapidly***).

Mest av alt gjelder det å huske at Iodium er varm, meget varm, så varm at han blir verre av sommervarmen (Generalities, WEAKNESS, heat, summer, of***) og bedre av å bli nedkjølt (Generalities; COLD; becoming; amel.***). Og at han er alltid sulten (Generalities; WEAKNESS,; hunger, from***), så sulten at han er den eneste middel i rubrikken for drømmer av å spise (Sleep, DREAMS, eating**) Spiser støtt, men legger ikke på seg, tvert imot avmagrer han (Stomach, APPETITT, ravenous, emaciation, with***), særlig påfallende er det hos eldre mennesker (Generalities, EMACIATION, old people***). Spiser hva som helst, men han er verre av tungt fordøyelig mat (Generalities; FOOD; heavy, agg.***).

Hvis han ikke får spist og blir sulten, da blir han slapp og han får angst, den angsten blir bedre når han spiser (Mind; DULLNESS; eating, after, amel.** // Mind; ANXIETY; eating; amel.** // Mind; ANXIETY; hungry, when**),

Rastløshet er enorm og vi har mange midler som er rastløse, men her er det ikke snakk om å tromme med fingrene eller å vri seg i sengen. Det er ikke den rastløshet som hos Arsenicum som også er ekstremt rastløs. Arsenicum har en nervøs rastløshet, holder på med ditt og datt, men det er som oftest små detaljerte ting, en slags systematisk tvangsadferdd, Arsenicum står mest på flekken og går rundt seg selv av angst, men det går ikke an å forveksle de to midlene fordi det ene er kald og den andre er varm.

Iodium går på 10, 000 volt, rubrikken som treffer spikeren på hodet er (Mind; IMPULSE; to run**) og dets motpol som er (Mind; SITTING, aversion to*). Greier ikke å sitte stille, går dag og natt, det er som Kali iodatum, men forskjellen er at Kali iodatum ikke blir trøtt av å gå, men det blir Iodium (Chest; PALPITATION heart; walking; rapidly***). Iodium blir trøtt av anstrengelse og svetter mye, men den lettelse han får av bevegelse oppveier utmattelsesfølelse. Derfor finnes to tilsynelatende motsigende rubrikker (Mind; ANXIETY; manual labour, from* // Mind; FEAR; manual labor, after* // Mind; EXERTION, physical amel.**).

På det rent mentale plan finner vi i tillegg til rastløshet, angst, begjær for frisk luft, hasteverk, behov for å gå andre steder (Mind; TRAV'EL; desire to**), men og så noen bekymrende tendenser. Bordland i boken "Children's type" sier om Iodium; "Disse barna er absolutt irritable (Mind; ANGER; touched, when*). De kan leke helt tilfreds med andre barn også plutselig, tilsynelatende uten grunn, eksploderer de i vold. Svært ofte leker de lykkelig og blid med en bror eller søster og plutselig plukker opp noe og slår søskenen. Det er den plutselige, impulsive irritabiliteten som er karakteristisk for Iodium. Ofte er disse anfallene etterfulgt av depresjon, ikke nødvendigvis tårer, men bare at de sitter der helt stille, som om de har mistet interessen for alt." (Mind; SPOKEN to, averse to being; wants to be let alone** // Mind; SITS; with head on hands and elbow on knees*)

Kent understrekker også "impulse to kill" (Mind; KILL, desire to; rest, during*) og sammenligner midlet med Nux vomica, Arsenicum. og Hepar, se side 599. Siden han ikke tok med Mercurius, som også har impuls til å drepe, i den komparasjon, la meg spørre; er "det rart at lodium antidoter Mercurius?. (Mouth; SALIVATION; mercury, from***)

I

Øverst på side 600 sier Kent "(...) han glemmer hva han skulle si, hva han skulle gjøre, går ut av butikken og glemmer igjen det han har kjøpt (Mind; FORGETFUL; purchases, of, goes off and leaves them*). Glemsomhet er omfattende (Mind; FORGOTTEN; something, feels constantly as if he had**). Men glem ikke at i alle disse tilfellene, at pasienten er tvunget til å holde på med noe hele tiden for å holde angsten og impulsene i sjakk. Angsten sliter og gjør ham ulykkelig dersom han ikke holder på med noe. Selv om han er mentalt utslitt så må han forsette å jobbe."

Følelse av å ha glemt noe er en meget slitsomt fenomen. Det vil si at så lenge man husker hva man har glemt, da er det greit, men når man ikke husker hva man har glemt da er det straks verre.

På det fysiske plan i tillegg til å påvirke kjertlene, fører det til en avmagring av hele kroppen, til tross for stor appetitt (Stomach; APPETITE; insatiable*** // Stomach; APPETITE; ravenous; eating; 3 hours after***), kan vi se at lodium som alle andre halogener påvirker ånderettsapparatet.

Det sies for eksempel at Iodium er indikert dersom krupp er utløst av fuktig vær og at den i så fall er bedre enn Aconitum. Men jeg er skeptisk og anbefaller at du gir alltid Aconitum i begynnende fase av krupp uansett. Dersom Aconitum ikke ser ut til å dempe symptomene som følger av betennelse i strupen, altså tørr bjeffende hoste med store pustevansker, eller dersom Aconitum har dempet rastløshet og den ekstrem angst, men at hosten er uforandret og at pasienten er fremdeles varm og tørr, gi Iodium. Derimot dersom feberen har gått ned, men at hosten og fare for kveling fremdeles er store gi Bromium.

"The Handbook" sier om Iodium, "It is one of our most valuable remedies in pneumonia (...)" dog jeg tror at du vil bli bedre tjente med det mer vanlig midler nevnte i repertoriet, midler som Aconitum, Belladonna og Bryonia i begynnende fasen, Calcarea, Chelidonium, Kali carbonica, Natrum sulphuricum i mellom fasen og Sulphur, Phosphorus, Silica og Lycopodium ved slutten. Men enda, burde du tenke på Iodium dersom pasienten er sulten, svetter my, er plaget av varmen og har en tørr, nærmest konstant hoste.

Såkalt allergiske reaksjoner (Nese; CORYZA; annual; asthmatic breathing***) med rikelig utsondring av tynn væske (Nose; DISCHARGE; thin***), men til tross for det opplever pasienten at nesen er pott tett og at han puste gjennom munnen. Rikelig renning fra nese av varmt vannaktig sekret, verre om kveld, verre når han går ut, ledsaget av voldsom nysing, tårer i øynene, hoste, kvalm, antrengt puste, særlig innåndning, som om halse ble stengt og smerter ved neseroten som brer seg til bihulene. Allergisk astma, eller rettere sagt sommerastma når det er varmt (Respiration; ASTHMATIC; hay asthma***).

Brenning og kiling i halsen (Larynx; HEAT; Larynx*** // Larynx; TICKLING in the air passages; morning***) verst i varme rom (Larynx; TICKLING in the air passages; warm room***). Som Bromium sagelyde når han puster (Respiration; ROUGH; sawing***).

Iodium er en polycrest og dukker opp 2300 ganger i repertoriet, vi kan her bare se på noen av de mest typiske eller "strange" symptomer, men de allmene karakteristikker går gjennom midlet og preger midlet i de fleste plager, dog må man iblant tenke litt. For eks. se på de to rubrikkene; (Extremities; INFLAMMATION; Joints; night*** // Extremity Pain; JOINTS; night***). Hvorfor tror du at det skal skje akkurat om natten at giktsmertene er som verst?

Og fremdeles mens du tenker; diabetes ledsaget av store appetitt (Abdomen PANCREAS*)

Når det gjelder drømmene ønsker jeg å si at Materia Medica forteller om flere drømmer som Kent ikke har førte inn i repertoriet. Et av disse drømmer er nokså merkelig: "drømmer om ikke vellykkede samleie med en man, han (det er tydelig at det er en man som drømmer!) gjorde seg klare til å ha "tilkobling" med en man, men av ukjente årsak ble drømme endret før handling ble fullført, ingen orgasme."

KALI NITRICUM

er kalium forbundet til Nitrogen, begge er meget bra for plantene, nitrogen især får trær til å vokse fort og spiser du mye Kali nitricum bli du snart til tre, trr ... trør jeg ... kanskje? (Mind; DELUSIONS; wood, is made of*).

L,edetråden for midlet er utpreget nummenhet i legemet som får pasienten til å oppleve at hendene og leggene følese som om de er laget av tre; (Extremities; WOODEN sensation; Hand*** // Extremities; WOODEN sensation, Lower Limbs; walking while***). Denne nummenheten er mest påtakelig når pasienten går og for kvinner rett før menses (Extremities; NUMBNESS; Lower Limbs; menses; during** // Extremities; NUMBNESS; Lower Limbs; walking while***). Det er merkelig at selvom benet er laget av tre svetter de meget (Extremities; PERSPIRATION; lower Limbs***).

Vi har ikke så mange rubrikker under drømmer hvor et middel står alene i tredje grad, Kali nitricum som har problemer med å gå med sine treben har sterke drømmer om å foreta en reise (Sleep; DREAMS; journey***).

Midlet er mest brukt for astma, som alle Kali er han verst om morgenen, mer presis er han som Kali carbonicum verst klokka 3 am (Respiration; ASTHMATIC; midnight, after; 3 a.m.***). Også som Kali carbonicum er pusten så dårlig at han har problemer med å drikke (Respiration; DIFFICULT; drinking when*). Han har alle de samme stikkende smerter i brystet som Kali carbonicum dog i en noe mindre grad, spesielt for Kali nitricum er stikning i siden av brystet når han prater (Chest; PAIN; General; Sides; talking, while**).

En ledetråd for bruk av Kali nitricum for astma som dessverre ikke er i repertoriet, men som er nevnt blant annet i Boericke, er at astma er ledsaget av en rask ødematøs oppsvulming i hele kroppen. En rubrikk som viser at midlet ikke er til å undervurdere i dets virkning på lungene er følgende (Chest; PHTHSIS pulmonalis; acute; exacerbations in all stages of**). Phthisis er et ord som er umulig å utale, men det betyr en tæringssyk, altså kronisk lungebetennelse som er kommet veldig langt, exacerbation betyr en alvorlig forverring, slik at hele rubrikken betyr; for akutt forverring i alle faser av tæringssyke, bare et middel er anbefalt.

Kali bichromicum og Kali iodatum har begge veldige smerter i nesen som sprer seg opp i hodet, Kali Nitricum har smerter i øynene som sprer seg mot nese tippet (Eye, PAIN; contractive; eyes, forehead and face concentrate in tip of nose**).

Det er rapportert at Kali nitricum er verre av kalvekjøtt (Rectum; DIARRHOEA; veal, after** // Generalities; FOOD; veal agg.***).

Midlet er ganske stort, forekommer hele 1750 ganger i repertoriet, men jeg vet faktisk ikke om noe annet som er verdt å legge seg på minnet, men dere må ikke nøle med å bruke det uansett lidelse dersom midlet kommer øverst i repertorisering.

KALI PHOSPHORICUM.

Det er beklagelig at dette midlet kommer helt mot slutten av forelesningen fordi det er ikke noe morsomt middel, for eks. Tyler som sa at Kali carbonicum ikke vekker entusiasme, har ikke engang orket å skrive noenting om Kali phosphoricussosuritus.

Som hos de fleste Kali salter er svakheten det som dominerer bildet, men Kali phosphorus i motsetning til de andre Kali som pleier å være litt lubne er Kali phosphorus som oftest tynn. De fleste kali har lett for å svette. Hos Kali phosphoricum er svetten ofte fraværende eller i hvert fall sterk begrenset .

Dette her lover ikke bra. Det er som om man har tatt alle de svake siden ved kalium og kombinert dem med alle karakteristikkene av en utbredt Phosphorus, all likegyldigheten, nervøsiteten, all redselen og ukonsentrasjon. Det er liksom ikke mye igjen bort sett fra en "bad vibration"; festen er definitivt ferdig når du kommer til Kali phosphorus.

Utmattet og "bad vibrations" som en Sepia som har ligget bøs fiskehandleren i tre uker og har begynt å råtne. Forresten det er i hvert fall en sterk keynote for Kali phøphorus, ikke bare ille lukt fra munnen og nesen og andre steder som mange andre midler, men i tillegg lukten av råttent kjøtt fra blant annet mensene men også t.o.m. fra ørene (Female Genitalia; LEUCORRHOEA; offensive; putrid*** // Female Genitalia; MENSES; offensive*** // Ear; DISCHARGES; offensive; putrid meat like***) og avføringen den lukter som noen som døde for lenge siden; (Stool; ODOR; cadaveric***).

I

Felles med Sepia har Kali phosphorus også en avsky for ektemannen (Mind; AVERSION, husband, to*) og i følge Kent kan Kali phosphorus være grumsom mot sine barn, skriker og krangler med sin familie og oppføre seg som en gærning. Den rubrikken der (Mind; Insanity; behaves like a crazy person) er forresten reservert for Kali arsenicum. Kali phosphoricum er utslitt, men samtidig nervøs og anspent, han tolererer ingen forstyrrelse, for kvinner er dette utpreget under menses (Mind; SENSITIVE; noise, to; menses, during*). Som Kali carbonicum er han også typen som skvetter ved minste berøring (Mind; STARTING; touched, when**)

Bordland sier at for "gamle utslitte damer" som har vondt i ryggen og elsker edikk er Sepia og Kali phosphoricum de første midler å tenke på: begge midler er bedre av bevegelse (mer energiske bevegelser for Sepia). Hos Kali phosphoricum er smertene mest i dorsal regionen, Sepia mest sacral. Hos Kali phosphoricum pleier smerten å være verre av å ligge, bedre hos Sepia. Kali phosphoricum er blek, iblant med brune flekker på pannen (Face DISCOLORATION; brown; forehead*), Sepia er ofte gulblek med den typiske hestesadelen på nesa.

For Kali phosphoricum er hovedsymptomet utvilsomt tretthet. Det er den typiske nevrasteniske pasienten, han er syk overalt, det er ikke en ting som ikke feiler ham. Det er ingenting som er morsomt og interessant lenger. Han har mistet lysten til å spise (Mind; EAT, refuses to*).

Deprimert, men ikke selvmordstanker, det har han ikke overskudd til, det er mer at de går i en konstant gråværstemning som noen kalt det. En vanlig ting de forteller om, mens de sitter og vrir hendene sine (Mind; GESTURES; wringing the hands**) er at de orker ikke å jobbe lenger, fysisk arbeid er helt utelukket og mentalt arbeid er helt umulig, de greier ikke å konsentrere seg, når de prøver å tenke begynner alt å flyte, de blir rastløse, hisser seg opp og får ingenting gjort (Mind; EXCITEMENT; mental work, from* // Mind; RESTLESSNESS; mental labor, during**).

Prøver han å presse seg til å tenke, da blir det som om han holder på å bli gal (Mind; WORK; seems to drive him crazy, owing to the impotency of his mind**) og er han ikke forsiktig blir han faktisk gal av det (Mind; INSANITY; mental labor, from**).

Clarke sier et sted at Kali phosphorus har følelse av at en rakett har fløyet gjennom hodet.

Den mentale tilstanden behøver ikke å være noe kronisk som følge av lang sykdom, midlet er tenkelig for mennesker som er overarbeidet, studenter for eks. som puffer til eksamen og til slutt ikke greier å konsentrere seg, begynner å bli hysterisk og ler av ting som ikke er morsomt eller at de synes alt er latterlig (Mind; IDEAS; ridiculous*). De kommer til et stadium hvor alt virker uvirkelig og rart (Mind; STRANGE; everything seems*).

Disse studentene, eller forretningsmennene, får en hodepine som begynner om natten og er verst om morgenen, ofte blir hodepinen bedre etter å ha stått opp og beveget seg sagte. Hodepine blir bedre etter å ha spist, men kommer igjen etter en stund. Disse hodepinene sitter ofte i bakhodet og kan bli bedre av at en ligger på bakhodet (Head Pain; Occiput; night** // Head Pain; Occiput; morning; rising, on; amel.* //

Occiput; lying, while; back of head, on; amel.** // Head Pain; PRESSING; Occiput; eating; amel.*).

Det er det typiske "brain-fag" og "headaches of students" som Kent omtaler på side 648, femte linjen. Det er mange forskjellige typer av hodepine hos Kali phosphoricum, de fleste er bedre av sakte bevegelse. Bedring av sakte bevegelse er en karakteristikk for midlet.

Kali phosphoricum, Ferrum og Pulsatilla er de tre eneste midler som jeg kjenner til, hvor den bedring av sakte bevegelse er så karakteristisk at de kan betraktes som en "generalitie". Den rubrikken som illustrerer dette best er (Extremity Pain; LOWER LIMBS; sciatica; motion; slow, amel.*).

Silica og Picric acid er midler som er sammenlingbare for "brainfag". Vi så hos Kali phosphoricum at når han prøver å studere forsvinner alt, han får ikke tak i det han leser (det er sikkert den Phosporus siden av midlet).

Silica har den samme hodepinen, typisk for Silica er at hodepinen begynner i nakken og kryper oppover hodet og setter seg endelig over øyet. Men den mentale holdningen hos Silica er at selvom han er utslitt og ikke greier mer fortsetter han, han er sta, "Jeg skal aldri gi opp."

Picric acid har hodepine som som oftest begynner øverst på hodet og sprer seg nedover hele ryggen og han har den motsatte holdningen nemlig "Jeg må gi opp". Typisk for Picric acid er at hjernen er full, han greier ikke å dytte inn noe mer, hukommelsen er mettet, han kan lese, kan forstå, men det sitter ikke, det går ikke en gang inn. Hodepinen hos Picric acid er hovedsaklig om dagen, den forsvinner slik at han sovner, hvis det er en mann, risikerer han å våkne tidlig om morgenen på grunn av strek ereksjon som er en av keynotene for midlet. Jeg fikk flere gang anledning til å gi midlet til damer som studerte, og jeg har grunn til å tro, at jeg har lov til å mistenke at midlet forårsaker en viss behagelig piring i kvinners genitalia tidlig på morgenen etter å ha tatt midlet (sorry det værte bare for en dag).

I En vesentlig forskjell mellom Kali phosphoricum og picric acid i "brain fag" tilstand er at det først nevnte midlet blir nervøs og engstelig mens det andre er likegyldig og gir fullstendig blaffen; stå eller stryk, det samme for meg; jeg må gi opp.

Kent har en forelesning om Picric acid hvor han sier blant annet "For unge skolebarn, har vi en vanlig anvendelse for det verdifulle men neglisjert midlet. Når barnet begynner å lære alfabetet utløser det hodepine og hodepinen kommer tilbake hver gang han anstrenger seg, ofte er pupillene utvidet. Disse voldsomme hodepine dukker opp hver gang han tar eksamen."

Kali phosphoricum har mange anvendelsesområder, det er tross alt en polycryst. En ting som er ganske vanlig er for eks. (Mouth; DETACHED from teeth, Gums***). Som sagt tidligere er utmattelse hovedsymptomet. Nevrasteni betyr egentlig at nervene føler ingenting, utbrente nerver, hos Kali phosphoricum er de første nervene i ryggmargen som blir svekket, ryggmargen på engelsk heter; spinal cord, det er veldig interessant å ta en titt på rubrikken (Back; SOFFENING of cord***).

Vondt i ryggen kan bety så mye, hos Kali phosphoricum det er gjerne selve ryggraden som er øm, her er en rubrikk som er relevant for både hodepinen og ryggen; det virker som om hodepinen blir bedre når ryggsmertene setter inn (Back; PAIN; Backache; Spine; relieving the headache*). Som sagt vondt i ryggen bedre av sakte bevegelser (Back; PAIN; motion; amel, by gentle**). Og vi orker en rubrikk til hvor det bare er to midler og den andre kjenner vi fra før (Back; PAIN; turning; in bed; must sit up to turn over*).

Det er litt av et antiklimaks å avslute med et slikt middel, men det er mange pasienter som kommer med diffuse problemer, de kan ikke si hva som feiler dem og ikke du heller. De er bare trøtte, deprimerte, vondt i ryggen, nervøse, stadig forkjælet ingen klare symptom, ingen keynote. Iblant når du repertoriserer slike tilfeller ser du Kali phosphoricum dukke opp i flere rubrikker, kanskje dette er en gammel Phosphorus pasient, en "burned out" nevrastenik. Kali phosphoricum er kanskje ikke et dumt middel å begynne med, det er tross alt en av 12 såkalte Schuessler salter og Kent "himself" sier "Alt for mange pasienter har blitt kurert av Schuessler's disipler til at vi skal kunne se helt bort fra det midlet. "

KALI SULPHURICUM

er et viktig middel som du må ikke glemme å lese om en gang i bland, særlig når du har gitt Pulsatilla uten de forventede resultater. Du fikk noen notater om Kali sulfuricum sammen med forelesning om Pulsatilla.

KALI TERMINUS

finnes ikke i Materia Medica men siden jeg hadde litt plass igjen tenkte jeg at jeg skulle erte dere litt.